

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI. Balandžio-April 24 d., 1919 m. No. 3 (60)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$2.00
6 Months 1.00
In Foreign Countries Yearly..... 2.50
Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"

3261 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis

Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams \$2.00
Pusmečiui 1.00
Pavienis Numeris ..... .10
Į Užrubežį Metams 2.50

"VYTIS"

3261 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

❁ ❁ Džiaugsmas ir vargas. ❁ ❁

Buvo laikas, kada mūsų Tėvynėje buvo draudžiamas lietuviškas žodis ir raštas. Šio mėnesio — balandžio 24-tą dieną suėjo 14-ka metų nuo lietuvių didelės pergalės — nuo atgavimo lietuvių spaudos ir viešo žodžio.

Bet rusų valdžia ilgai dar niekino mus ir mūsų kalbą. Jaunimui, ypač moksleivijai, Lietuvoje viešose įstaigose buvo draudžiama lietuviškai kalbėti. "Nekalbėk su juo lietuviškai, matai, jis moksleivis," rašančiam šiuos žodžius tai teko išgirsti vienoje krasos stotyje nuo jos perdėtinio, kuris subarė lietuviškai kalbantį savo darbininką.

Tie laikai neseni, o kokios atmainos įvyko! Lietuva šiandien pasiskelbė nepriklausoma valstybe respublikos formoje. Ji turi savo karuomenę, kuri gina

jos rubežius ir nuo tų pačių rusų, taip skaudžiai mus persekiojusių, ir nuo lenkų, kurie vis dar svajoja Lietuvą pavergti ir nuo vokiečių.

Lietuva, visokių priespaudų ir nelaimių naikinta, neteko daug turtų. Ji neteko daug sveikų žmonių — jaunimo — jos žiedo. Užaugęs jaunimas žuvo apkasuose: vieni savo Tėvynėje, kiti Karpatuose, treči Užkaukazėje, dar kiti tai Francijoje, tai Sibirijoje ir kitur; jaunesni, ypač kūdikiai, krito bado, šalčio ir ligų aukomis Tėvynėje, arba ištrėmėme Rusijoje. Jau nekalbant apie Tėvynę, kur po visų karės audrų paliko vienas platus liudnas kapinynas, bet ir eidami per plačią rusų žemę atrasime daug jaunų kapų, kupstelių, kurie yra ženklais, kad ten guli ne laiku kritęs lietuvis

jaunikaitis ar mergelė. Daug Lietuvos motinų ilgai savo žvilgsnius remis ir rankas ties link tos pusės, laukdamos sugrįžtant jaunų sunų, ligi laikas nenu-džiovins jų kruvinomis ašaromis išplautas blakstienas, ligi nepagydytą skausmo sugeltas širdis.

Kas duos Lietuvai paramos, vilties ir sveikatos?

Daug Lietuvai duos išėivija. Ji seniau daug iš jos išnešė, dabar turės grąžinti. Ji išvedė sveikiausią, tvirčiausią jaunimą, ji dabar turės jį grąžinti. Ar ištesės? — Ištesės, delto, kad ji mokėjo auklėti ir lavinti.

Net tada, kai mūsų Tėvynėje buvo draudžiama lietuviybės spalva, čia, Amerikoje, mūsų paraprijinės mokyklos varė atgimimo darbą. Jos mokė lietuvių jaunimą lietuviškos kalbos, rašto, dainų, žaidimų ir kitokių tautos impročių. O šiandien mums labai paprasta net gatvėje pamatyti burį bernaičių ir mergaičių, sukabinusių rankomis, išdriekusių milžinišką ratą, kuriuo sukdamiesi traukia "Aguonėlę" — net visa apielinkė skamba. Beje, lyg pasityčiojimui iš tautos likimo, jų čia niekas nei purvais drabsto, nei akmenimis svaido, nei piktais žodžiais bara, kaip kad budavo Tėvynėje miestuose kasdienis apsireiškimas. Gi mūsų sostinėje — Vilniuje — budavo už garsesnį kalbėjimą lietuviškai prisieidavo nukęsti pikty žvilgsnių, dažnai šlykčių koliojimų, o kai-kada ir kumštis bakstelėjimą pajausti. Nueik čia į bažnyčią, pamatysi, kaip nuo senyviausio ligi mažiausio — visi varto ir skaito lietuvišką maldaknygę.

Už tai, kad mūsų išėivijos jaunoji karta moka gimtą kalbą, kad ji pritinka mūsų judėjime, įnešdama daug dvasios ir kitokių pajėgų, bukime dėkingi mūsų paraprijų mokykloms, jų steigėjams bei vedėjams. Tauta bus nedėkinga tiems, kurie tas įstaigas niekina ir šmeižia.

Kad mažus yra kam auklėti taip, kaip mūsų tautai ir žmonijai naudinga, tai galime gerėties ir džiaugties.

Bet yra pas mus ir užaugusio jaunimo. Kaip mažiems gera auklėjanti mokykla, taip užaugusiems reikalinga draugija ar organizacija. Ačių Dievui, ir užaugęs mūsų jaunimas turi labai tinkamą organizaciją. Tai Lietuvos Vyčių organizacija.

Dabar plačiau apie Vyčius. Jų obalsiai, jų tikslai aiškūs, jų darbai žinomi. Vyčiai svarbiausia pasitarnavo tautai tuomi, kad jie praskynė jaunimui naują, tikslų kelią. Kur buvo jaunimas, kai nebuvo Vyčių organizacijos? Visur jo buvo pilna: ir saliuuose, ir "pool roomuose" ir kitokiuose tamsos ir purvo urvuose. Kuriam šiek-tiek apeidavo lietuviystė, sekė įvairius dvasios nususėlius bedievius, kurių ne vienas, net skelbdamas patrijotizmą, griovė visa, ką tik prakilnesnio tauta statė. Saliunų salės nuolat skambėjo nuo

trukšmingų "socialistų" prakalbų, o jaunimas, girtas ir prisiklausęs laisvos meilės obalsių, tikėjimo išniekinimo, dar smarkiau apsiputojęs užė, daužėsi.

Išskleista Vyčių vėliava jaunimui prieš akis pastatė augštą obalsį — Dievas ir Tėvynė. Nauja jis srove paputė per jaunimo dvasią. Dauguma greitai atkiuto ir susiprato. Stoją po tą vėliava, kad dirbti tautai ir bažnyčiai. Tautos išgamos Vyčiuose pamatė sau didelį priešą. Paleido jie visus įrankius į darbą. Plūdo ir smeizė. Kiekvieną atsitikimą jie mėgino dešimterio-pai pūsti ir didinti, kad tik pažeminus Vyčių vardą.

Nepavyko ir nepavyks. Kad Vyčiuose pasitaiko šen-ten blogui apsireikšti, tai neužginčijama. Tai įvyksta iš pačių Vyčių neatsargumo. Yra tokių kuopų, kuriose jaučiama stoka disciplinos. Kai-kurios sau už garbę skaito turėti didelį skaičių narių, todėl jos dažnai priima net mažai ištirtus žmones. Per tokį neatsargumą į Vyčius įsivelia visokio plauko visokio pasielgimo žmonių. Užtai butų daug geriau, jei kuopos daugiau svarbos žiurėtų ne kiekybėje bet kokybėje. Ir labai didelė kuopa gali staiga subirėti, jei joje nebūta disciplinos, jei ten tik norėta kodaugiausia narių turėti ir įsileista šiokių ir tokių.

Jei prieš Vyčius kovoja ir jiems mėgina kenkti visokie "laisvieji", tai mažmožis. Nei jų pažanga, nei darbams pakenkti negali. Žaizdos, kurios marina, atsiranda ten, kur apsireiškia tarpusaviniai nesusipratimai. New Britain'o, Conn. valstijoje kuopa oficijaliai gyvuoti nenori delto, kad nesusitaiko su klebonu, kun. E. V. Grikiu. Didelėje ir pažangioje 26-je kuopoje, Worcester, Mass., žaizda pasidarė ir-gi delei tarpusavinių nesusipratimų.

Vėžys, prisimetęs iš tarpusavinių nesusipratimų yra labai piktas: Jis gelia,ėda ir gadina širdis. Gi sugadintas širdis sunku pataisyti arba ir visai negalima. Kas nori užėiti tirščiau sugadintomis širdimis žmonių, teaplanko Lawrence, Mass., kur žmonės, atsimetę nuo tikros bažnyčios perėjo visą eilę įvairių padaužų "mokinimo ir švietimo". Nezaležninkai Mickai, Strazdai taip perkošė tų žmonių dvasią, kad iš jų netuoj gelės ką gera sulipinti net prakilniausios širdys ir rankos.

Kova su pašaliniais priešais yra lengva. Ji dažnai net pagreitina pažangą, padilgina veiklumą, bet kai viduje atsiranda žaizda — ilsta spēkos ir griūva darbas. Vardan vienybės ir rimtesnio darbo, vardan jaunimo gerovės, kad jo nepastumus globon įvairių intekmių — raukime lauk visus pašinus dagstančius po širdimis.

Ir tauta ir bažnyčia mus prie to šaukia.

MATAS.

Vyrai, kovon už Lietuvos laisvę!

Mūsų Tėvynė Lietuva po ilgų metų kančių ir priespaudų, kurias mūsų Tautai nešė lenkų imperijalistai, rusų biurokratai ir vokiečių junkeriai, norėdami ją sau pavergti, didvyriškai ir garbingai atrėmė visas priešų atakas ją išnaikinti ir su skaudžiomis sau aukomis iki šiol išlaikiusi tautiškumą, kultūrą ir kalbą, šiandieną atsistojo prie laisvės ir neprigulmybės vedančio kelio, nuo kurio joki pasaulio galybė jos nenukreips į šalį.

Pasaulinė karė keturius su viršum metų taip žiauriai slėgusi ir naikinusi Lietuvos šalį, neįstengė mūsų tautiečių stiprios tautiškos dvasios sulaužyti, bet dar labiau juos visus sudrutino, kad vergijos pančius nublokšti į šalį ir vėl Lietuvą atstatyti laisva šalimi, kokia jinai buvo Gedimino, Keistučio ir Vytauto laikais.

Lietuvos kentėjimai buvo dideli, svetima našta buvo sunki, bet mūsų tautiečių pasiryžimas buvo dar didesnis ir jis sparčiais žingsniais ėjo pirmyn—prie teisių sau išgavimo — prie laisvės.

Amerikos lietuvių vyrai, šiandiena atėjo ta valanda, kuomet Lietuva savo troškimų ir tikslų gali pilnai atsiekti. Duryš į laisvės ir neprigulmybės rumus atdaros!

Vilties žvaigždė lietuviams tenai kelią rodo.

Lietuviai Tėvynėje narsiai kovoja su mūsų tautos priešais lenkais ir rusais ir varo lauk juos iš mūsų krašto. Lietuvos vyrai ir moterys nesigaili turto ir gyvasties Lietuvos laisvei išgauti. Jie deda paskutines pastangas neprigulmyngos demokratiškos Lietuvos Respublikos sudarymui. Laisvai gyventi, laisvai Lietuvos oru kvėpuoti ir sau žmonėmis buti mūsų tautiečių Lietuvoje yra didžiausiu pasiryžimu.

Amerikos jaunikaičiai, vyrai, ką mes darome? Kaip mes prie Lietuvos laisvės atgavimo prisidedame?

Lietuva kovon su savo priešais, mūsų tautos laisvės engėjais Amerikiečių pagelbos šaukiasi. Visų savo sunų Tėvynė reikalauja ginti lietuviškų rubežių nuo žiaurių užpuolimų laisvei galandančių mirties dalgi.

Stokime tuojaus visi, kam Lietuvos laisvė rūpi, į šventą ir prakilną Lietuvos gelbėjimo darbą.

Jaunikaičiai, vyrai, rašykimės į lietuvių kareivių burius, lavinkimės ir prisirengę eikime Tėvynę iš priešų nągu vaduoti. Tėvynė mus reikalauja. Tas bus ne lietuvis, kas Lietuvos balso nepaklausys.

Lietuviai kareiviai iš Francijos karės laukų, kur daugelis savo galvas paguldė ir sveikatą prarado, bekovodami už pasaulio demokratizmą mums sako:

—*Vyrai, eikime visi bendrai už Lietuvos laisvę kariauti, nutrenkime šalin nuo jos rankų vergijos pančius, bukime laisvais lietuviams. Lietuvos laisvei išgauti jokie vargai nėra perdideli.*

Tai Vytauto anukų balsai. Karžygių žodžiai tai sujudina mummyse didvyriškumą ir pakelia mūsų dvasią.

Lietuviai karininkai jau organizuoja lietuviškus pulkus Amerikoje. Lietuvių Tarybos paskyrė žmones, kurie stengiasi išgauti *Suv. Valstijų* valdžios leidimą lietuvių pulkamams į Tėvynę keliauti.

Dirbama uoliai visais frontais, bet darbas tik tada nusiseks, kada mūsų visa liaudis išsijudins ir vienu balsu pasakys, kad nori Tėvynę į pagelbą stoti. *Tos paramos iš jūsų, Amerikos jaunikaičiai ir vyrai laukiame!*

Iš Francijos karės laukų grįžtan-
ti lietuviai kareiviai, čia tarnavusieji
ir visas Amerikos lietuvių jaunimas,
stokime darban. Organizuokimės po
visas kolonijas į lietuvių kareivių bu-
rius ir per savo susirinkimus išneški-
me rezoliucijas, reikalaujančias, kad
Lietuvai būtų suteikta iš Amerikos pa-
gelba, kurią sudarys čia gyvenantieji
lietuviai. Teisingų reikalavimų demo-
kратиška *Suv. Valstijų* valdžia neatsi-
sakys išpildyti. Mes šios šalies esame
piliečiai, bet ir savo gimtinės vargus
turime atjausti, nes ir šios šalies pre-
zidentas pasiskelbė už pavergtųjų
tautų paliuosavimą, todėl mūsų prie-
derme yra savo gimtinei šalei pagelbėti.

Lietuviai oficieriai atsišaukite ir
stokite vadovauti naujai susidaran-
tiems lietuvių kareivių pulkams Ame-
rikoje.

Kas gyvas, keno gįslose teka lie-
tuviškas kraujas, kas Lietuvą myli už
viską labiausia ir geidžia jai laisvės,
šalin padėkime partijinius ginčus ir
asmeniškumus, bet spieskimės į lietu-
vių kareivių būrius ir Lietuvos susi-
niaukusias padanges žmoniškumo, de-
mokratybės ir laisvės žibintuvu nuš-
vieskime.

*Užbaigkime kalbas, uždarykime
gražių pageidavimų šaltinius; jie
LAISVĖS LIETUVAI neišgaus. Bet
tverkimės kieto plieno kardo ir pa-
rodykime mūsų tautos priešams, kad lie-
tuviai už savo laisvę nesigaili galvų
pakloti.*

*Vytautas ant Žalgirio lauko sut-
rynė Kryžiuočių galybę. Amerikos lie-
tuviai su savo narsiais pulkais mūsų
tautos priešams lai sudaro Žalgirio
lauką ant kiekvienos lietuvių žemės pė-
dos, kur tik pasirodys priešų pastangos
užstojančios kelią prie Lietuvos laisvės.*

Amerikos Lietuvių ir Amerikos
Lietuvių Tautinės Tarybų paskirta
komisija lietuvius kareivius organi-
zuoti Amerikoje jau plenus visam dar-
bui sudarė, atsikreipė prie valdžios del

leidimo ir laukia dabar paramos iš vi-
suomenės.

Atsišaukite Lietuvių didvyriai!

*Pranas J. Purvis,
Vincas V. Vaškas,
Jonas E. Karosas,
Dr. J. Jonikaitis,
Jonas J. Romanas,
Jonas K. Milius.*

P. S. Platesnių informacijų rei-
kalaukite visi Komisijos sekretoriaus
antrašu: *Vincas Vaškas*, 71 Warwick
St., Newark, N. J. Komisijos pirminin-
ko antrašas: *Pranas J. Purvis*, 120
Grand Str., Brooklyn, N. Y. Iždinin-
kas: *Jonas E. Karosas*, 242 W. Broad-
way, So. Boston, Mass.

BUKIME PASIRENGE.

Žiaurios aplinkybės vis daužo
mūsų tautos laivelį į kietus gyvenimo
krantus.

Mūsų bočiai buvo tvirti kunu, bet
nemiklūs politikoje. Kol vien kuno
muskulai lošė rolę tautų santykiuose,
tol Lietuva buvo toli nuo pavergimo pa-
vojų. Bet susiartinus su politika an-
kščiau susipažinusiai ir jos patyru-
sias viliugingais lenkais, Lietuva ne-
teko savarankumo ir brangios laisvės.
Lenkai apnarstė politikos kilpomis
Lietuvos rankas, o žlugdami patys ir
mus prapuldė.

Keturis metus ėjusi baisioji karė
daug atmainų padarė. Varginta, my-
niota, gražumu ir pykčiu mėginama
numarinti lietuvių tauta, atsiskleidė
visus uždangalus ir apreiškė pasau-
liui, kad ji gyva, kad ji nenori mirti...
Dar daugiau ji pasakė: ji apreiškė,
kad ji nori gyventi ir tvarkyti savo bu-
vį niekeno nekliudoma, niekeno neslė-
giama, bet kaip moka ir išmano.

Nustebo pasaulis, o labiausia gre-
timi kaimynai. "Na, dar ji gyva ir gy-

venti žada! Kur-gi jai to—jai: prastuolių, “mužikų” tautai!”

Ir gyvens ji—lietuvių tauta, nes ji gyvybės pilna. Trys arai iš trijų šonų ją draskė ir gyvybę plėšė, o ji išliko ir gyvens, nors ir dar žiauriai ją naikina. Du priešų—iš vakarų ir rytų pusių jau nusilpo, persiputę svetimomis skriaudomis. Jie jau patys ima stenėti nuo nuosavių ir svetimų rankų draskymo ir spaudimo. Lietuva jaučia, kad tuodu priešų greitu laiku visiškai paluosuos ją iš savo nagų.

Liks dar vienas, bet atkakliausias priešas, su kuriuo, rasi, ilgai ir sunkiai prisieis kovoti. Tai lenkai, kurie tyko Lietuvą užgrobti ir ją pavergti.

Iš Lietuvos ateinančios žinios dabar mums piešia tokį padėjimą. Ten žmonės, nors suvarginti kelių metų baissios karės, bet dirba ir triūsia savo Tėvynės ateičiai. Jų ištvermė ir pasišventimas tiesiog nuostabus. Savo Tėvynės reikalams Lietuvos žmonės nieko nesigaili: nei turtų, nei triūso, nei gyvasties.

Lietuvos ukininkas, išgirdęs savo valdžios balsą, veža ar neša į Kauną, ar į kitą nurodytą vietą paskutinį aviną, jievų maišelį, ar kitokių ukio turtą labai reikalingą jam pačiam ir jo baidujančiai šeimynai.

Lietuvos moterys bei motinos, lydėdamos savo sunus į lietuvių karuomenės eiles, neverkia, bet džiaugiasi, gėrisi ir lydėdamos drąsina. Aišku, kad jos numano savo pasiaukojimo svarbą. Jos žino, kad tik lietuvių karuomenė atgins Lietuvą nuo priešų ir nuo tų nelaimių, kurias jie neša. Juk Lietuvos motinos žino, kaip skaudu savo sunus lydėti į svetimą globą, į svetimus kraštus ir pavesti jų gyvastis už svetimų reikalus, dažnai nelabai pačius jų Tėvynės—Lietuvos. Jos gerai žino, kad jai dar nebus išgelbėta Lietuva iš svetimų vergijos, tai vėl mylimus sunus reiks duoti svetimiems, kad svetimi vėl mynios mūsų žemę, kad vėl jie galės kada nors tą mūsų žemelę pa-

versti tuomi pačiu, kuomi ją pavertė dabar: sunaikinti, išdeginti, paimti turtus ir paskutinį duonos kąsnį nuo baidujančių Lietuvos žmonių; sunaikinti mūsų krašto grožę—miškus, sodus, beržynus, lietuvaiteš darželių...

Lietuvos jaunimas noriai stoja į savo karuomenės eiles ir narsiai gina Tėvynę nuo priešų. Nubodo jam svetimų klausyti, jų stumdomu buti. Ima jis į rankas ginklą ir gena svetimus užpludikus iš Tėvynės rubežių. Jis žino, kol Tėvynė bus svetimų verge, tol bus ir jis vergu, tol nebus linksma ir liuosa joje gyventi; tol nesušlamės paslaptingu šlamėsiu mūsų miškai, nes juos be pasigailėjimo retins ir naikins svetimos rankos; tol nesuskambės mūsų daina po plačius laukus linksma, pilna dvasios, gyvybės, nes su lietuviu siela draug ir jinai bus liudna.

Žodžiu, Lietuvos žmonių dvasia pilnai atbudo. Ji veržiasi, ji laužo visus svetimus pančius. Ten jau visai kitokia dvasia, negu poetas Margalis nesenai kad nupiešė, kada matydamas, kaip svetimų valdomi, niekinami ir persekiojami lietuviai vietoje kad vienyties, bendromis pajėgomis gintis priešų ir liuosotis iš priespaudos, jie kėlė kits prieš kitą ranką, skandinosi įvairiais budais. Poetas tada šaukė:

“Tėviške! Kam-gi ant meilės užvirta
Kaitini širdį! Vaikai mes ne tavo!
Tinka mums kapas! ant sprando už-

[nertą

Velkame jungą—per atsargą savo!
Štai už degtinę, už rudą alutį,
Ar už judošiams žadėtą medalį,
Tikrą parduodame savo brolutį,—
Kalam į pančius ir save, ir šalį!”

Tautos judošių ir dabar netruksta. Bet jų aštriausi peiliai, padidinti svetimomis ašmenimis, neįstengs perpiauti tautos gyvybės siulo, kada ji gaivins ir gins didžiūma sunų.

Amerikos lietuvi! Kada tavo brolis intemtomis jėgomis gina Tėvynę nuo pavergimo, ar gali tiktai ramiai

LIETUVOS VYCIŲ 8-ta KUOPA, ROSELAND, ILL., 1914-1917 METŲ BĖGYJE.

Lietuvos Vyčių
8-ta Kuopa
Chicago

1917 metais

Vyčiai Tautai Ganyčiai.

Top Row: Kupcinskas, Mikulskas, Dabulskas, Šalčius, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas
 Second Row: Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas
 Third Row: Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas
 Fourth Row: Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas, Šatlauskas

žiurėti! Kas buš, jei anie broliai, neiš-
tekę jėgų, nuleis silpnas rankas, o Tė-
vynė vėl atsidurs kitų globoje. Tada
vėl busime vergais—jie ir tu.

Bukime pasirengę! Kada priešas
užsimos kiršti mirtinąjį smugį, kad ir
mes suspētume induoti Tėvynei apsi-
gynimo skydą.

Bukime pasirengę!

LAŠAS.

A. Vaičiūnas.

JAU VELYKŲ RYTMETYS!

Saulė teka, varpai gaudžia,
Prigimtis visa atgija!
Paukščių giesmės sakas audžia,
Tai prikelti nor žmoniją, —
Nes Velykų rytmetys!

Žmonės gieda Aleliuja,
Linksma, saulė patekėjo,
Naują kelią ji žmonijai
Pranašauja — kad atėjo
Jau Velykų rytmetys!

Devinbalsė lakštingėlė
Rytą sveikina pasaulį, —
Šiandien jaučia balso galę...
Bet suprasti ji tegali —
Vien Velykų rytmetys!

Piemenėlis tiu liu liu liu
Birbynėle birbinuoja,
Ten matušė:čiu-čiu liu-liu —
Kaip jinai saldžiai niuniuoja,
Nes Velykų rytmetys!

Ir pemptė jau parlėkus:
Sveiki gyvi, susilaukę
Skaistaus ryto, linksmos šventės!
Kaip linksmi ji pranašauja —
Nes, Velykų rytmetys!

Ten augštai augštai padangėj
Vėversėlis čyru vyru; —
Kelkis, kelkis artojęli,
Jei miegosi, nēr pagyru,
Nes Velykų rytmetys!

Prigimtis taip greit atgija,
Vėjas veidą jai bučiavo,
Prie geryneigos, žmonija!

Sudainuokim giesmę savo,
Nes Velykų rytmetys!

Mūs Tėvynėj varpas gaudžia—
Iš visur vaikeliai bėgkit!
Gimė laisvės kudikėlis,
Jį auklėti paskubėkit,
Nes Velykų rytmetys!!

Girios, kalnai, kloniai, pievos
Jau atgijo, jau žaliuoja;
Meilės deivė pabučiavo..
Visi laisve tekvėpuoja,
Nes Velykų rytmetys!

Varpas gaudžia—naujas aidas
Mums į širdis prakalbėjo:
Štai lietuvi, broli brangus,
Jau tau laisvė sužibėjo,
Jau Velykų rytmetys!

ANTROS VELYKOS.

Suvalkietis (į kaunietį):— Ko taip pasipuošęs?
Bene koki didelė šventė pas Jus?

Kaunietis:— Na, ar-gi nežinai? Juk šiandien
pas mus Velykos.

Suvalkietis:—Kokios Velykos? Juk Velykos
buvo trys savaitės tam atgal.

Kaunietis:— Tai pas jus, kurie nuo Europos iš-
mokote skubinties. O mes laikomės senojo rimto ka-
lendoriaus, todėl ir švenčiame Velykas vos tik šian-
dieną. Jos, tiesa, velesnės, ale užtad, kaip matai, toli
gražesnės kaip jusiškės. Ir oras geresnis ir žalumo
daugiau.

Suvalkietis:— Na tai gerai, eisiu pas jus pave-
lykauti. Ištikro, tai visai neblogas daiktas tas jūsų
senasis kalendorius. Ačiū jam, mes galime turėti
dvejas užgavėnes, dvejas Velykas, o gavėnės nei
vienos. Reikia tik mums su jumis arčiau susigimi-
niuoti.

“Garnys”.

* * *

Mokykloje mokytojas klausia mokinio, kaip
reikia suprasti šventraščio šiuos žodžius: “Prakaite
veido imsi maištą savo?”

— Tai reiškia, kad žmogus turi taip ilgai val-
gyti, kol išprakaituoja.

* * *

Svečias:— Kur ponas?

Tarnaitė:—Dvi valandi atgal išėjo ant dviejų
minutų su reikalais.

SKAITYTOJAMS PRANEŠIMAS.

Pastaruoju laiku organo išle dimas labai susunkėjo. Visos spaustuvės darbų turi daug ir jų nespėja padaryti.

Vyčių spastuvę įsigysime gal greičiau, negu kairių manoma. Centro Valdybai, "Vyčio" redakcijai ir administracijai ir visiems spaustuvės reikalais dirbantiems bus daug lengviau triūsti ir daugiau spėku indėti, kada jie matys daugiau narių kantrumo ir pamos.

CENTRO VALDYBA.

.....

ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS LIETUVIUS.

Karė pasibaigė. Didžioji neramybė jau perėjo ir viso pasaulio žmonija džiaugiasi, kad pasaulio demokratija išgelbėta. Kaizeris ir aršusis militarizmas Europoje likosi nuversti; visos tautos, didelės ir mažos, išvydo nesudrumstos liuosybės kulturai ir civilizacijai vystyti aušrą.

Šis yra didelis pasaulio istorijoje nuotikis. Tukstančiai metų praslinko, kurių laike žmonija nematė tokių nusidavimų, kokie šiandien yra. Mes, Amerikos lietuviai, tą svarbą labiausiai atjaučiame. Laiminga šios karės užbaiga inkvėpė į mūsų širdis daug vilties, kad mūsų gimtinė šalelė, Lietuva, galės pasiliuosuoti iš po svetimo jungo. Laisva ir Neprigulminga Lietuva yra obalsiu Europos tautų šeimynoje. Mes žinome, kad tai daugiausia buvo atsiiekta dėka Amerikos žaliukų-kareivių, dėl jų savo gyvasties nesigailėjimo karės lauke, dėl Amerikos tyros ir kiltos demokratijos susipratimo, per Amerikos Laisvės Bondsus!

Pergalė jau mūsų namuose. Bet kas bus su suardytu žmonijos gyvenimu? Namai turi but atstatyti, sunaikintos tautos privestos į tvarką. Ir čia vėl Amerika ateina pagalbon. Čia vėl pasirodo Pergalės Laisvės Paskolos dvasia. Prisiđekime prie jos. Šelpkime ją kiek galėdami. Tai geriausia mums nauda. Yra tai saugiausia Dėdės Samo Banka. Yra tai švenčiausia pareiga

gelbėti pasaulio suvargusias tautas. Amerikos Lietuviai, mokinkimės kitus mylėti, užsirašydami Pergalės Laisvės Bondsus (Victory Liberty Bonds). Prigelbėkime Dėdei Samui pasaulį atstatyti. Mes tą darykime sau. Mes tuo ir mūsų Tėvynę Lietuvą pagelbėsime.

Del Jusų Pergalės Laisvės Bondsų!

*J. O. Širvydas,
J. B. Kaupas,
P. Mulevičius.*

.....

REIKALAUJA KVITŲ NUO TAKSŲ.

(Išleista per Committee on Public Information).

Svetimtaučiams, kurie rengias grįžti į Europą pranešama, kad nuo jų yra reikalaujama kvitos ar kitokio prirodymo, kad jų taksai nuo ineigų yra išmokėti. . . . Tas prirodymas turi buti sutektas jo paties arba jo taksų kolektorių-darbdavių. . . . Be to neišduodama pasportų ir neišleidžiama ant laivų.

Kad veltui negaišinti nei savo nei valdžios laiko ir išsisaugoti įvairių nemalonumų, geriausiai turėti su savim visas kvitas už išmokėtus taksus ar jei dar tie taksai pilnai neišmokėti ar neapskaitliuoti, tai nors pilną pranešimą visų ineigų nuo 1 d. sausio, 1918 m.

Nuo kiekvieno neapsigyvenusio ateivio įstatymai reikalauja išrinkti taksų 12% nuo visų uždarbių pradėjus nuo 1 d. sausio, 1918 m. Jei dalį tų taksų darbdaviai yra jau palaikę iš algos, arba jei visi taksai išmokėti ir popierai del ineigų kolektoriui induoti, reikia turėti paliudijimą, kad butų galima parodyti ant pareikalavimo, nes be jo pasportų neišduoda.

Tuos, kurie del kokių nors priežasčių neturi kvitų, raginama išgauti nuo darbdavio paliudijimą, kiek jie praėjusiais metais uždirbo.

Tie visi dalykai labai svarbūs, nes dabar tukstančiai svetimtaučių sulaikoma uostose tik delto, kad jie negali išpildyti to reikalavimo.

P. S. Prie progos primename, kad įvairiais nesusipratimais del taksų galima kreiptis į Lietuvų Biurą, iš čia, be paprasto paaiškinimo, kuris siunčiamas laiško rašytojui, siunčiamas dar pranešimas, ar ir pats laiškas angliškai perrašytas į valdžios įstaigas, kurios tais dalykais rupinasi. Biuro Adresas:

LITHUANIAN BUREAU,

6 West 48th Street,

NEW YORK, CITY.

✿ ✿ ✿ IŠ MUSŲ PRAEITIS. ✿ ✿ ✿

(Žvilgsnis istorijon)

(Redakcijos pastaba. Šiame rašinyje puikiai nušviesta balandžio mėnesio 24-tos dienos lietuvių tautai reikšmė. Vyčiai šioje tautos pergale ir triumfo dienoje nusiskyrė savo organizacijos Dieną. Kad plačiau ir giliau supratus tos dvi prasmės mums šventės svarbą, kiekvienam siūlome pasiskaityti šį straipsnį).

Nors Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė 1569 metais liko asmenine unija, grynai karaliaus valia sudaryta, prijungta prie lenkų Karalystės, tečiau dar bėgyje dviejų amžių ji užlaikė likučius savo senovinės neprigulmybės. Ir tik 1795 metais, per paskutinį Lenkijos išdalinimą, Lietuva, netekusi daugiau pusės savo žemių, nualinta nuolatinių vidujinės politikos kivičių ir nesiliaunančios kovos su lenkų užgaidomis, nepajėgia ilgiau konkuruoti su galingomis kaimynėmis tautomis ir, kartu su Lenkija, krinta išdalinimo auka: didesnioji Lietuvos dalis yra aneksuojama prie Rusijos, gi antrą—mažesniąją Fridrikas užgrobia Vokietijai. Čia tai ir yra tas momentas, kuomet Lietuva, išardyta politiniai, lieka išbrėšta iš Europos žemlapio ir net jos vardas caro ukazu 1840 m. lieka pakeistas geografišku pavadinimu: "Šiaur-Vakarinis Kraštas". Tečiau tai dar nereiškia, kad šitos priemonės būtų pajiegusios užgniaužti pačią tautos dvasią, numarinti tautiniai Lietuvą, kaip to iš širdies mums linkėta kai-kurių mūsų "geradarių", a'la Muravjovų, Kaufmanų, Milutinų ir jiems panašių. Ne, tautiniai Lietuva gyveno; tečiau užtenka ir trumpos istorinės apžvalgos, kad konstatuoti nenormalumą politinių sąlygų, kuriose augo ir brendo mūsų Tėvynė.

Reikia manyti, kad Lietuvos liaudžiai, o ypač jos bajorijai, pripratusiai daugiau per tukstantį metų prie lais-

vės, sunkus buvo iškartoti svetimas jungas. Ir caras Aleksandras 1-sis, liberalas ir kilnus žmogus, mokėjo suprasti jų dvasią ir netrukus viename savo manifestų, jis užtikrino neliečiamybę Lietuvos teisių ir privilegijų. Šitoki maloniū caro atsinešimu pasinaudojo Lietuvos aristokratija, kad buvusią Vilniaus Akademiją reformuoti į Universitetą. Dar daugiau: kunigaikštis Oginskis ir Čartoryskis inteikė Aleksandrui projektą, kuriame siulė iš buvusios Lietuvos Kunigaikštystės sutverti naują autonominę valstiją. Ir tikrai, caras išrinko komisija, kuriai pavedė Lietuvos konstitucijos projekto išdirbimą. Tečiau iškilęs 1812 m. karas su prancuzais, sutrukdė jo įvykdinimą, ir jau ant visuomet.

Napoleonas artinosi link Rusijos. Trupučiai laisvės, jo suteikti Lenkijai, sukėlė ir lietuviuose šviesos vilties. Lietuvoj laukė Napoleono kaip išiuosutojo. Tečiau plačiuose Rusijos tyruose žuvo Napoleonas, o su juomi ir lietuvių viltis. Bet tai dar neviskas: šitas Lietuvių tautos gestas nepatiko Rusijos urėdninkijai ir ji nusprendė jai už tai keršinti. Kerštas padidėjo mirus Aleksandrui 1-jam ir užėmus imperijos sostą jo broliui, Nikolajui 1. Šisai įsakė paštrinti Lietuvos rusifikacijos priemonės ir atėmė paskutinius liuosybės likučius. Lenkiją, žinoma, jis irgi neglostė. Ir kai, galop, Maskolijos jungas lieka abiem tautom sunkiai pakenčiamu, Lietuvos ir Lenkijos bajorija susiartina, susijungia ir 1831 m. sukyla bendrai prieš Rusiją. Bendrošė nelaimėse ir bendroje vienodai stiprioje Maskolijos neapykantoje ir reikia ieškoti priežasties Lietuvos dalyvavimo 1831 m. lygiai kaip ir 1863 metų sukilimuose-maištuose, o visai ne kažin iškur atsiradusioj, ypatingoje Lenkijai simpatijoje, kaip tuli ponai iš Varša-

vos norėtų mus tame šiandien intinkinti. Šitokiai simpatijai istorijoje nėra jokio pamato.

Jau iš anksto galima buvo nuspėti, kaip nelygi bus 1831 m. maišto kova: apsišarvavę šakėmis, spragilais ir grėbliakočiais Lenkijos ir Lietuvos partizanai, iš kitos gi pusės ingudusi karėse, puikiai apginkluota Rusijos kazokija. Išėjimas buvo aiškus: praėjus dviem metams aršiausios kovos krito Lietuva į naują vargų klaną. Jau užmirškime tuos, vien Rusijos policijai pritinkančius, persekiojimų budus, užmirškime kalėjimus, Siberiją ir katorgą, pražudžiusius mūsų geriausius tautos žmones, paminėkime tik: Viliaus Universiteto Kijavan perkėlimą, mokyklų uždarymą, Lietuvos Statuto Rusijos "svodu" pakeitimą, persekiojimus atkreiptus nuo unijotų link katalikų, aplamai visokio organizacinio judėjimo užgniaužimą, miliardinės vertės turtų konfiskavimą ir t. t. ir t. t.

Visos šitos priemonės, vykinamos negirdėtu žiaurumu, paralyžiavo normalią tautos gyvenimą ir, beabejonės, jos buvo tikrąja priežastis antrojo 1863 m. sukilimo. Kokių represijų griebėsi ši kartą nenuilstantieji Romanų Imperijos ganytojai, jau čia nėra reikalo aiškinti. Pašėlimo apimtos kazokų minios, ėjo skersai Lietuvą, degino sodžius, plėšė ir žudė visa, kas jiems atrodė "neištikima". Atsitikdavo, kad tegul tik vienas sodžiaus ukininkas buvo intariamas, jau visas sodžius liko ištremtas Rusijon ir jo turtas konfiskuotas. Čia prasidėjo Lietuvos kolonizacija rusišku gaivalu. Jau rodos nieko blogesnio būti negalėjo. Bet kur tai: ne taip jau prasta maskoliškosios policmeisterijos aparato sistema, kad dar vienu, negirdėtu, išradimu nenustebinūs XIX šimtmečio; butent, "genialūs" Rusijos vyrai sugalvojo išplėsti lietuviams butiniausią kultūros įrankį, t. y., jų spaudą. Įvykinus šitą sumanymą, jie manė tikrai laimėsia: "Rusiškos raidės pribais tai, kas buvo pradėta rusiškuoju kardū". Tečiaus neįspėjo

Miliutinas ir visi 1864 m. politikai. Tiesa, jie siekė į pačią tautos širdį, tačiau nepasiekė, priešingai: vieton ją "pribaigti" jie tik pažadino tautos sąžinę, atvėrė lietuviams akis ir inkvėpė neapykantos ir baimės prie viso, kas Lietuvoje Rusų valdžios buvo daroma.

Per keturiasdešimts metų slankiojo tat visa tauta patamsėse, kur, "Nė žodžio, nė rašto neleido erelis suspaudęs sparnais". Ir kas per ironija! Juo juodžiau niaukės dangus, juo gilesnė buvo nakties tamsa—juo drąsiau mirkčiojo mūsų begimstančios literatūros žiburėliai, juo uoliau ėjo spaudinių kontrafakcijos (priešginingas) darbas. "Menki jie buvo, tie patamsių keliautojai į mūsų kraštą, tie mūsų literatūros dalykėliai—sako nenuilstantis mūsų veikėjas kun. J. Tumas.—Ne tiek jie šildė ir švietė, kiek žavėjo ir masino, siulydami daugiau neg tesėjo ištikro duoti. Ištroškę savo šviesos, savo žodžio, įsisvajoję eidavome tykotų ir gaudytų tų klajunų. Bet... Bet, ėjo ir kiti tykotų ir gaudytų". Taip, jie ėjo, ir tykojo, ir gaudė. Bet kas iš to? Kas iš to, jei po kelių desėtkų metų jie turėjo, galop, su gėda prisipažinti, kad bejėgiai yra kovoje su Lietuvos kontrafakcija, kad, po šimts pyptių, jau jiems ir atsibodo ta nedėkinga knygpalaikių medžioklė. Protesto balsai pasigirdo ir iš pusės šviesesniosios Rusijos visuomenės. Ji suprato pavojų Muravjovo politikos ir įsitikrino lietuvių dvasios nesutramdomoje ištvermėje. Pats Viliaus general-gubernatorius kunigš. Sviatopolk-Mirskis inteikė 1903 m. Nikolajui II memorialą, kuriame išdėstė nepageidaujamas Lieuvių spaudos uždraudimo pasekmes ir reikalavo įstatymo atmainymo. Šitas kunigaikščio žingsnis, lygiai kaip grąsinas Rusijai Japonijos karas, žymiai pagreitino mūsų išluosavimo valandą. *Ji išmušė 24 balandžio, 1904 m.: Lietuviai laimėjo spaudą.*

Čia prasidėjo naujas tikrasis tautos kultūros darbas. Praėjo 10 metų ir Lietuva liko nebepažinama; praeis

kita dešimts ir ji, laisva, užims sau
skirtąją vietą Europos tautų šeimyno-
je.

M. AN—LYTĖ.

Friburgas,

24. II. 1919.

.....

SNAIGĖS.

Ar meni tu baltą taką,
Kai dienele temstant baigės,
O aplink lengvai be vėjo
Skraidė, krito baltos snaigės?

Koks gražus mūsų buvo takas
Sniegučiu minkštai nuklotas!

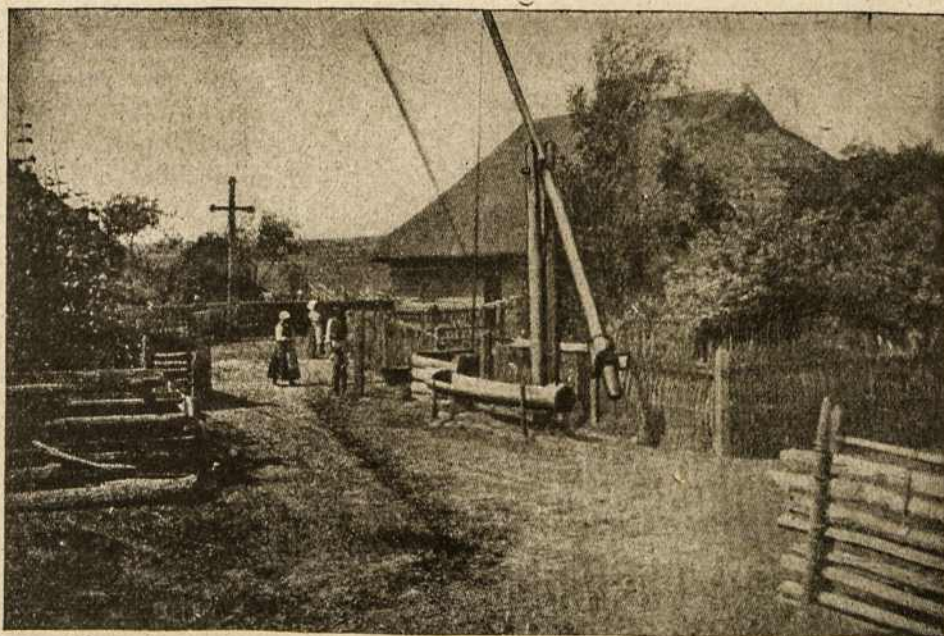
Kaip saldžiai tolyn viliojo,
Nors neaiškus, nors miglotas.

Ir snaigučių apkaišyti,
Nejučiomis abudu ėjom
Ir malonią, jaukią šneką
Nuoširdžiai ramiai kalbėjom.

Melsvo prieblandžio ukuose
Skraidė, krito baltos snaigės.
Lyg glebni žiedai alyvų,
Kai pavasarėlis baigės.

Bekeliautum, mano drauge,
Tuo taku slaptai miglotu,
Kur nežinomų svajonių
Mūsų sielos pasvajotų.

Putinas.

Myliu ramų mūsų sodžių,
Ir jo darbą ir jo vargą,
Ir tą lauką, javais margą —
Jį iš kažkur užuodžiu...

In tą lauką, javais margą,
Platus kelias tiesiai sulka,
Palei kelią Dievo-Muka —
Ir jį reiškia kančią, vargą...

LIUDAS GIRA.

Putinas.

KALNŲ DEBESĒLIS.

Pro tamsiai žalius lapus
Spindi mėlynas dangus.
Nieko, nieko nebēra,
Vien šilta, tyli giedra,
Vien dangus ramiai alsuoja,
Vien tik lapai plevėsuoja.

Pro tamsiai žalius lapus
Plaukia debesėlis,
Tyliai plaukia, neskubus
Baltas debesėlis.

Seksiu baltą debesėlį—kur jis plaukia,
Palydėsiu per padangę ramiai, jaukia.
Už padangės tylūs kalnai mėlynuoja,
Trys viršunės sidabrinės spinduliuoja.
Ir priplaukęs debesėlis vidurinę,
Pabučiavo šaltą baltą jis krutinę.
Pabučiavo,—sutvyskėjo—ir paliko
Tarp šviesių ledinių perlų jos vainiko.

Kaukazas.

TEISYBĖ Į VIRŠŲ IŠSIVERŽIA.

Waterbury, Conn. Vieno vertelgininko kažin-
kas išmušė krautuvės langą. Krautuvės savininkas
šiaip taip susekė išmušėją. Tai buvo kito turtingo
vertelgininko vaikas. Tą vaiką ant veido pažinojo,
bet nežinojo, keno jis yra. Ilgai laukė, kol sužinojo
tikrai, keno tas vaikas. Atsitiko šitaip. Tėvas vedasi
gatvė, šis, pamatęs kaltininką, prisivijęs ir klausia:

— Prieteliau, ar tai tavo šitas vaikas?...

Jis išmušė mano krautuvės langą.

Vaiko buta gudraus. Jis pašoko ir nubėgo už-
kampiais pasikavotį, o tėvas, matydamas bėdą, už-
sigynė, kad vaiko nepažįstas, o tik taip einant gatvę
prisiplakė kėrtu eiti.

Vertelgininkas suprato visą dalyką, kad tėvas
slepia kaltą vaiką. Bet nebuvo žioplės, ėmėsi kitokio
budo.

Palaukė mėnesį kitą laiko, štai ir vėl susitinka
tą patį tėvą ir vaiką einant gatvę. Dabar šis ėmėsi
kitokio gudrumo, ir susitikęs vėl užkalbino. Sako:

— Prieteliau, tikrai ir labai gražų vaikutį vedie-
si; kaip angelėlis. Net akių negali atitraukti, taip jis

mielas. Kad man būtų Dievas suteikęs tokį vaikutį.

Bet apie lango išmušimą tuom kartu nieko ne-
prisiminė.

Vaiko tėvui patiko, kad jo sunelį pagyrė, net
prie angelo prilygino. Ir tuoj vaiką pasisavino. Sa-
ko:

— Kaimyne, argi gali tikėti, kad aš svetimą
vaiką po gatvės vadžiotau, turėdamas savo tikrą
sunelį.

Vertelgininkui to ir reikėjo. — Labai džiaugiuo-
si, kad suradau to vaiko tėvą, nes tas vaikas andai
išmušė mano krautuvės langą, už kurį dabar pra-
šau užmokėti.

Vaikas ir vėl pašoko bėgti, bet jau buvo per
vėlu, nes atidengė paslaptį.

Abiejų buta gudrių, bet teisybė į viršų išsi-
mušė ir skriauda turėjo būti atlyginta.

J. V. K...S.

SUMANUS.

Dumbliškės Purvius kartą susitiko gatvėje ei-
nantų be kepurės per lytų Patursių Kuprį, nusistebė-
jęs ir klausia:

— Nugi, vaikine, taip labai lija, o tu be kepurės
vaikščioji, ar gal sumirko?

— Neišmanėlis iš tavęs ir tiek. Galvą sulis, iš-
džiūš ir vėl bus gerai, o kepurė sulyta į niekus pa-
viršta. Žiurėk, mano galva nepersimainys, nors da-
bar ir sulis, o tavo kepurė permirkus pavirs į lepšę,
ir turėsi numest.

J. V. K...S.

GELŽKELIO STOTYJE.

Sodietis (į bilietų parduotuvę):— Ponuli, duo-
kite man bilietą.

Bilietų parduotuvėjas:— Kur-gi važiuoji?

Sodietis:—O kur-gi bevažiuosi, grįžtu namon...

Bilietų parduotuvėjas:—Po šimts paibelų, sakyk
į kokią stotį nori gauti bilietą?

Sodietis:—Į kokią-gi kitą, žinoma, į Mežei-
kius!..

Bilietų parduotuvėjas:— Tokios stoties nėra.

Sodietis:— Nėra! Na tai stebuklai! Užvakar
aš iš ten išvažiauvau, o šiandieną ponulis sakote, kad
jos nebėra. Kas-gi čia pasidarė, ar ji skradžiai žemę
numarmėjo.

Visų maloniausis atnašas.

Vilniaus pilies pasaka.

Didysis Lietuvos Kunigaikštis, del savo darbštumo pramintas Didžiu Lietuvos Ukininku, sumanė pasistatydinti tokį tvirtapilį, kad joki priešininkai negalėtų jo paįmti.

Sumanyta — padaryta: toks tai buvo Kunigaikštis. Išsirinko labai gražius Panerių kalnus ir ant augščiausiojo ėmė vežti didžiausias uolas ir degtas plytas. Vargo buvo neišsakomo. Į vieną vežimą reikėjo pajungti bent dešimtis jungų jaučių.

Pagaliaus visa medžiaga paruošta. Pamatui padėti raudonomis žiotimis žiopso plačiausi perkasai. Prie pat jų krašto stukso kalnai akmenų, belaukiančių tik valandos, kuomet nuriedės gilumon ir prisiims visą sunkybę statomųjų murų. O jų tarpe vienas tikras milžinas akmuo, gausias atgulti į pat kertę.

Vilniaus pilė turės buti niekur ne:egė:o stiprumo, nes ji gaus ginti visą Didžiojo Kunigaikščio šeimyną; čia norima padaryti sostapilis. Ir netik kunigaikščių gyvybę,—gins viso krašto laisvę ir šlovę.

Gražus tai kraštas tie Paneriai: kalnais kuprotas, upėmis gembėtas, miškais pasišiaušęs nuošalys. Jo negalėjo nepasergėti Kunigaikščiai, garsūs karžygai, garsūs ir švelnadašiai svajotojai.

Didžiojo akmens kertėn padėtų atjojo patsai Šeimininkas buriu dvasiškių, pačių prašmatniųjų kunigų: vaidily, žynių ir burtininkų, vedinas.

Ir tarė Kunigaikštis kunigams:

— Galingųjų Lietuvos dievų tarnai, jų valios ir norų aiškintojai, kvapnaus gintaro ir riebiųjų gyvulų atnašautojai, pasakykite dabar man, kas plačioje mano kunigaikštijoje visų labiausia patiktų jiems, kas reikėtų jiems atnešti, idant jie amžius globotų tuos murus ir darytų juos Lietuvos priešininkams neįkandamus?

Sunkiomis, giliomis mintimis apsiniaukę seniausiųjų ir gudriausiųjų kunigų gymiai. Susiraukė išmintingosios kaktos, užsimerkė akyliosios akys. Giliai galvoja, iš ugnies buria, tariasi savo tarpe, atsimeina senų senolių papročius.

Pagaliau atsako savo viešpačiui:

Didis Lietuvos Valdove! Tu pats esi dievų išrinktasis jų tarnas. Jų norus ir pats gali patirti. Bet jei butinai mūsų klausies, tai žinok: Lietuvos dievams visų maloniausis atnašas butų, jei išsirastų tokia lietuvė motina, kuri pirmutinį ir vienatinį savo išcos

vaisių—sunelį gera valia gyvą padėtų po šituo didžiuoju kertės akmeniu.

Nustebo Lietuvos Valdovas. Nustebo ir visi jo dvariškiai. Taip, tikrai. Tai butų brangiausias atnašas. Tik iškur jo gauti? Nuo-pat pradžios pasaulio dar nebuvo girdėta tokio atnašo.

Visdelto liepia visiems burtininkams ir kitiems mažiesiems dvasiškiams apeiti visą Lietuvą, besiklausinėjant, begu neišsiras tokia Tėvynės mylėtoja, tokia jos priešininkų svetimtaučių nemėgėja, kuri apsimtų net tokį savo kraujo ir savo širdies atnašą dievams dovanoti.

Neilgai teprisiėjo kunigams klajoti. Vokiečių Lietuvoje taip nekęsta, jog jau trečią dieną kunigai rado tokią lietuvę motiną našlę.

Atvedė ji savo vienatinį sunų jaunikaitį, jos senatvės aprupintoją. O buvo tai jaunikaitis netik gražus ir motinai geras, bet dar ir išminties vyras.

Nesipriešino jisai motinos valiai ar ten kunigų skelbiamai dievų valiai; tiktai norėjo iširti, ar tai tikra yra dievų valia?

Ir paprašė Kunigaikštį, kad jam leistų triskart paklausti kunigus: jei jie atsakys tinkamai, bus tai nebeabejotinas ženklas, jog dievų valią tikrai žino; jeigu atsakys netinkamai, bus tai ženklas, jog tik savo prasimanymus skelbia.

Kunigaikščiui sutikus, jaunikaitis paklausė kunigus, kaip jiems rodos, kas yra visame pasaulyje

1, už viską saldesnis,

2, kas yra už viską lengvesnis ir

3, kas yra už viską kietesnis?

Neilgai tegalvoję, kunigai atsakė:

Visų-saldžiausias pasaulyje bus laukinių bičių korys, visų-lengviausias, žinoma, bus medinojo paukščio pukelis, o visų-kiečiausias — Kunigaikščio kardo plienas, kuriuo jis sudrožęs raiteliui per galvą, gali jį per pusę perkirsti lig pat balnui.

— Neteisybė! — Drąsiai atsako išminties vyras. — Aš žinau daiktų dar saldesnių, dar lengvesnių, dar kietesnių,

— Nujau, bene ką?

— Gi motinos pienas kudikiui už medų saldesnis, gi kudikis ant motinos rankų už pukelį lengvesnis; gi mano motinos širdis už plieną kietesnė, jei neplyšta, atiduodant mane taip baisiai nukankinti.

Ir pripažino Kunigaikštis ir visi jo dvasiškiei ir susirinkę žmonės, jog išminties vyras tiesą pasakė; jog tai nebus Lietuvos dievų noras tokio atnašo. Ir liepė jaunikaitį paleisti.

Ir vėl įsakė Kunigaikštis kunigams teirautis, kokio gi atnašo Lietuvos dievai reikalauja, kad jos sostapilis būtų nesugriaunamas? Kas iš visų Lietuvos turtų būtų dievams visų-maloniausias?

Ir vėl apsiniaukė giliu rūpesčiu visų kunigų veidai. Vėl jie galvoja, buria, atnašus degina, senų senolių papročius atsimena. Tris dienas, tris naktis nevalgę, nemigę, pagaliau atsakė savo viešpačiui.

— Didis Lietuvos Valdove! Maloniausias Lietuvos dievams atnašas štai kada bus.

Jei Lietuvos dievai neprisiėmė, kad senovės papratimu po kertės akmeniu atgultų jaunikaitis, tai aišku, kad po tuo-pat akmeniu turi atgulti mergaitė, lygiai graži, kaip ir jokio bloga neišmananti. Nes toks yra senų seniausias netik lietuvių, bet ir kaimynų paprotys, kad nornt pastatyti stiprūs muras, reikia po juo užkasti gyvas žmogus.

Ir įsakė Kunigaikštis burtininkams ir kitiems mažiesiems kunigams suieškoti pačią nekaltąją mergaitę visoje Lietuvoje ir atvesti į Vilnių, kad taptų dievams atnašu už visos Tėvynės laimę ir laisvę.

Neilgai teprasiėjo kunigams klažot. Lietuvoje mergaitės kuo ne visos buvo gražios ir nekaltos. Bet kurią atvedė, buvo gražumu lygi Lietuvos laukų žiedui; jos akelės žydrumu buvo lygios Trakų ežero gilmėms. Ir matės bloga nieko nenuvokianti.

Baltais sužadėtinės rubeliais, žalių rutų vainikėliu ant galvelės, laukinių žiedų glėbiu mažutėse rankytėse, šypsodamasi ir vien tik savo apdaru ir gėlytėmis džiaugdamasi, ji ramiai sau atsistojo griovio gilumoje, kur turėjo nuriedėti anoji didžioji kertės uola, lyg visai nenuvokdama, jog jai kas bloga gali atsitikti.

Visų širdis į save palenkė. Visi sudrebėjo užjautimu. Bet ką padarysi, jei tai tokia pačių Lietuvos dievų valia.

Kapų tyloje, visi akis žemyn nuleidę, karštai skubėdami, šimtu rankų užkabino uolą ir stumė ją į griovį, kad tik greičiau nutiktų tai, kas neišvengiama.

Ir visi apmirė, nustėro.

Tik Kunigaikštis neiškentė. Šoko prie krašto, žvilkerėjo žemyn ir visas veidu nušvitęs, linksmai susuko:

— Visų maloniausį atnašą Lietuvos dievai patys sau išsirinko!

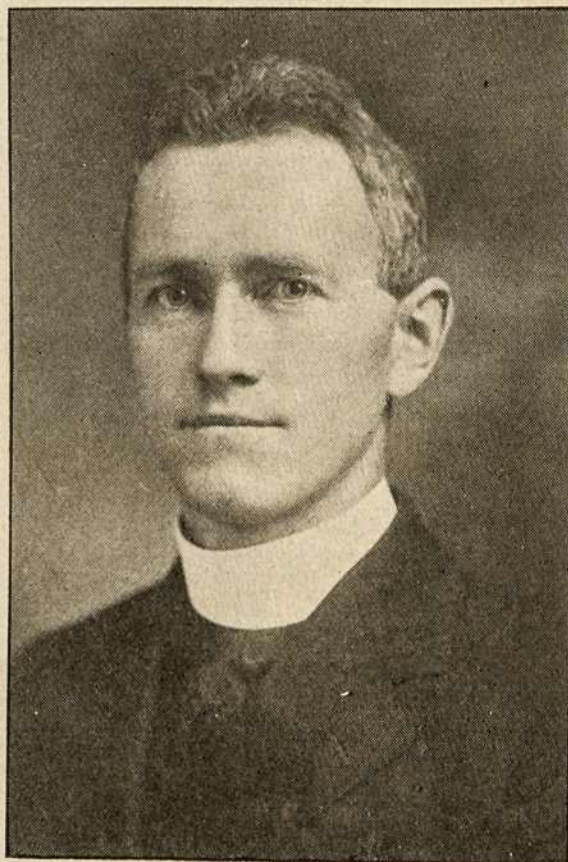
Griovyje šalia uolos stovėjo gyva lietuvaitė. Kaip ir pirma, švietė nekaltu nerupestingumu. Tik akelėse spindėjo du diemantų—dvi ašarėli, kad akmuo, krizdamas, išmušė iš jos rankų visus kvepiančius žiedelius ir ant jų atsigulė.

Nekaltos lietuvaitės atnašo Lietuvos dievams buta užvisa-maloniausio, ir Vilniaus pilis buvo stipriausi.

Sako, paskui Kunigaikštis tą nekaltybės mergele vedęs, o anąjį išminties jaunikaitį pasidaręs Kunigaikščio Tarybos Nariu.

VAIŠGANTAS.

(Iš "Al. Vaizdelių").

KUN. ANT. A. VAŠKĖLIS,

Lietuvių Šv. Trėjybės parapijos Hartford, Conn. vikaras, geras jaunimo prietelis.

(Plačiau apie kun. Ant. A. Vaškėlį yra žinėlėje iš Hartford, Conn. "Vyčio" š. m. 2-oje nr.).

ŽVAIGŽDUTĒ.

Sužibo ant dangaus žvaigždutē—
Skaisti lyg butų deimantinē—
Ir spindi augštumoj mažutē
Tyliai... Jos vardas yr' Aušrinē.

Ta ranka prakilni, galinga,
Kuri surēdē išmintingai
Tą žiburį tamsoje naudingą,
Kuris taip šviečia paslaptingai....

Kas yr' Tasai, Kurs jai prisakē
Tarnauti naktį — tamsumoje!
Mintis į tai ramiai atsakē:
Pagerbk Jį širdžia ir sieloje!...

ANTANAS.

2-20-19. *Valparaiso, Ind.*

LIETUVOS ŽEMELĒ.

Lietuvos žemelē, tu mūsų Tėvynē,
Per šimtmečius priešų skriausta;
Tu valdžios carato, kuris tave mynē
Žiauriausiai buvai prispausta!

Tavo dvasią slėgē beširdis skriaus-
[dikas,
Kankino tave lig mirties;
Ir mintijo sau, jogei tau nepalikęs
Širdyje atgimti vilties.

Bet štai tam slogučiu, siaubunui atē-
[mus

Nuo Lietuvos kuno rankas,
Sugrižo krutinēn dvasia pasikēlus
Gaivinti pradėjo žaizdas.

Lietuva pajutus dvasioje liuosybę,
Tuoj stojo darban su šviesa
Sužadint mūsų brolius visus į vie-
[nybę,

Parodyt, kas yra tiesa!

Bet štai vos tu spėjai atgijus išskleisti
Lapus savo žiedo gražaus,
Žiauriausi ant tavės šarančiai paleisti,
Kardai tavo priešo baisaus.

Ir vėl tavo širdį skriaudikai kapojo
Keturius ir pusę metus,

Ir gyvasties spėkas visai išaikvojo...
Ar leisime nužengt į kapus!?

O, broli lietuvi, tau laikas atėjo
Stot darban su širdžia karšta,
Ir nešti sunkybe, kurią tau uždėjo
Tėvynės valia išreikšta.

Ir Kristus kentėjo ir mirė ant kry-
[žiaus

Iš meilės už mūsų sielas,
Po to vėl garbingai Jisai prisikėlė
Patvirtindams savo Tiesas.

Taip mūsų Tėvynē skaudžiai nukente-
[jus

Nuo rankų jos priešų žiaurus
Atgims vėl garbingai tam laikui atē-
[jus—

Ji prieglobstį Tėvo dangaus!...

ANTANAS.

2-18-19. *Valparaiso, Ind.*

PR. M. JURAS,

L. Vyčių Literatinės komisijos narys, darbštus
katalikų visuomenės veikėjas.

❖❖ Tėvynė šaukia. ❖❖

Ant mėlynojo dangaus skliauto žibėjo nesuskai-
tomai milijonai žvaigždelių; švelnus vėjelis judino
medžių lapelius, pro kurios dangaus mėnulis siuntė
iš augštybių ant žemės nuostabią šviesą.

Neapsakomai tai buvo tylus ir šiltas pavasario
vakaras. Toje tylumoje girdėjosi kiekvienas išlamė-
sis, kiekvienas praeinančių žingsnis, kiekvienas ma-
žiausias bildėsis.

Toli, toli liudnos muzikos melodija pertraukė tą
ramią tylą, o paskui pasigirdo ir aiškūs kalbos žod-
žiai.

— Mielas Edgardai, tu labai išbalęs, kas su-
tavimi, kokį slėpinį savo širdyje užlaikai?

— Brangi Aldona, širdis pusiau plįsta — ir no-
riau pasisakyti ir bijau. Nuo pirmojo mūsų meilės ry-
šio buvai mano sargu dorybės. Tas malonus ir ne-
kaltas, lyg angelo žvilgsnis, sergėjo mane nuo viso
pikto. Tu savo nuolatinėmis pasakomis apie tą šalį,
kurios mes nesame matę, o ji yra mūsų Tėvynė —
sužadinau manyje pirmosios meilės jausmus prie jos.
Iš tavo lupų aš sužinojau, kad ją reikia mylėti ir
pamylėti visa širdžia. Dieną apie ją manau, naktį
sapnuoju; po jos plačias lankas vaikščioju ir puikiai
kvepiančių gėlių žiedus skinu. Myliu tą šalį, nes ji
yra mano tėvynė. Ta meilė yra begalo didelė ir ga-
linga, mane ten traukte traukia. Ir jaučiu priedermę
eiti ten, kur mane tėvynė šaukia.

— Edgardai! Tu mane apleisi? Reiškia nemyli
daugiau?

— Tėvynė šaukia, atėjau atsisveikinti su
tavimi. Tik, mano mieloji, nežeisk mano širdies to-
kiais skaudžiais žodžiais. Tave myliu ir nekuomet
neapleisiu. Bet prieš Tėvynės meilę turiu viską už-
miršti. Atsimink tikrai, brangioji, savo pasakojimus,
kuriais mano širdyje sukurei tą meilės ugnį. Aš var-
šas! Tiek daug Tėvynė nuo mūsų dabar reikalauja,
tą reikalą aiškiai matome, bet kuom-gi galiu jai pa-
sitarnauti, budamas beturtis ir bemokslis...

O ne, ne, yra ir pas mane dar viena brangenybė,
ją tad ir atiduosiu Tėvynei...

Aną naktį-sapnyje mačiau garbingą Lietuvos
tėvą—Kun. Keistutį. Blizganti šarvai puošė Jį, o Jis
toks ramus, toks meilus. Jis nusikabino nuo šono
trimitą ir man jį duodamas tarė: "Sunau Lietuvos,
Tėvynę priešai iš visų pusių apsupo, Ji pagelbos lau-
kia. Imk tad šį trimitą ir pusk jį taip smarkiai, kad
balsas visame pasaulyje skambėtų. Jį išgirs išsiblaš-
kę Lietuvos vaikai, jų širdys užsidegs tikraja Tėvy-
nės meile ir stos jos ginti". Tuos žodžius taręs išny-

ko. Pabudau sumišime, nežinojau, kas su manimi
darosi. Kankinuosi nuo tos valandos, bet ilgiaus ne-
galu. Aš stoju liuosniui į lietuvių legjonus..

Brangus Edgardai, kad aš Tėvynę Lietuvą my-
liu nemažiau už tave, tai gali paludyti mano aša-
ros. Bet man ir taves labai gaila—tu tik žysi ir dau-
giaus nieko.

— Ne, mano brangi, aš nežysiu. Tik neverk,
tai bent bus lengviau atsiskirti.

— Be žarų silpna moteriškė daugiau nieko
negali... O ne, ne, mano mielas, dabar suprantu. Ta-
vo siekis yra garbingas, žengk tad prie jo! Už tave
aš melsiuos kasdieną prie Geriausiojo Dievo, ir nuo
šios valandos nepadėsiu gedulų rubų, kol nebus Tė-
vynė išliuosuota ir visi jos priešai sudrausti, ir kol
tu, mano brangus, pas mane nesugrįši.

— Ne, aš jau čia negrįšiu. Čia man viskas sve-
tima. Aš su tukstančiais ištikimų Tėvynės sunų va-
žiuosiu į Lietuvą nelabų priešų drausti. Juos su-
drausime, nes pasitikiu lietuvių spēkai ir narsybei.
Tėvynė lks laisva, užviešpataus saldus ramumas ir
jo drumsti nieks neišdrįs. Tuomet aš jau ant visados
liksiuos ten gėrėtis tais puikiais Nemuno krantais.
Tu, mano mieloji, pas mane atvažiuosi...

— Bet ar tikrai, Edgardai, mane myli?

— Geriau intukrinančių žodžių netur-u. Jei galė-
čiau širdį parodyčiau.. Imk nuo manes šį žiedą, kai-
po ženklą mūsų meilės. Tegul tas žiedas visuomet pri-
mins mane ir šią mūsų sutartį, kurią mums laisvoje
Lietuvoje patvirtins kunigas-klebonas. Tuomet jau
viešai, akyvaizdoje Geriausiojo Dievo, prisieksime
viens kitam amžiną meilę. Ten tad ir sužiedotuves
linksmi apvaikščiোসime...

Laikas tečiaus bėga, Tėvynė mus šaukia... Su-
diev, mieloji Aldona!

— Sudiev, mielasai! Aš silpna moteriškė ir-gi
neatsiliksiu Tėvynės darbe. Nežiurėdama į savo pa-
jėgas, eisiu į didžiąsias lietuvių kolonijas ir ašaro-
mis prašysiu intekmingų visuomenėje žmonių, kad
veikias organizuotų lietuvių Raudonąjį Kryžių.
Prie jo pati prisidėsiu ir su šimtais gailestingų sesu-
čių važiuosiu ten—į Tėvynę, kur mūsų meilužiai ir
broliai dieja savo kraują. Mes jiems teiksime pagel-
bą.

— Sudiev, mano brangus!

— Sudiev, mieloji! Tėvynė šaukia—ten vėl
pasimatysiva.

S. K. D.

23-1-19,
BUENOS AIRES, ARGENTINA.

KODEL ESU VYTIS.

KODĖL ESU VYTIS.

Praėjus tamsiam debesiui mūsų Tėvynei-Lietuvai sušvito skaišti atgimimo saulutė. Apsireiškė aiškus veikimas tautos dirvoje. Net ir susnūdėliai pradėjo išsiraivę dirbti. Bet bedirbant pajusta stoka darbininkų ir medžiagos. Ką-gi darys mūsų tėvynainiai bežiurint į žustančią Tėvynę? Ištiesė jie rankas link amerikiečių šaukdami pagelbon vaduoti Tėvynę iš vergijos ir išgauti jai pilną neprigulmybę.

Kas pirmiausia išgirdo tuos skaudžius šauksmus?—Tai mūsų Vyčiai. Jie į tą atsiliepė triūsų, darbštumu ir kantrybe. Sukruto veikti ir pilti savo gausias aukas ant laisvės aukuro.

Vyčiai, tai tvirčiausia ir energingiausia lietuvių organizacija. Jos tikslas darbuotis ne vien labai Tėvynės, bet ir labai Bažnyčios. Tikėjimas-gi yra gyvenimo pagrindis; jis sustiprina žmogų, duoda jam ideališką sielą ir aiškiai rodo kelią, kuriuomi eida mas jis drąsiai žengia pirmyn.

Ir budai auklėjimo pas Vyčius yra geri. Aiškiai matome, kaip sparčiai mūsų jaunuomenė ištautėja. Ar maža sutikome tokių jaunuolių, kurie gėdinosi išstarti grynai lietuviškai savo pavardes be iškraipymų ir pridėkų? Gėdintasi lietuvių kalbos, budo ir t. t.! Vyčiai sustiprino jaunimo dvasią. Jie lavina, auklėja rengdami vaidinimus, paskaitas, įsteigdami kursus bei vakarines mokyklas.

Šiandien kur tik neini, kur nekeliauji, skersai ir išilgai Suv. Valstijų kraštą visur skamba Vyčių vardas. Vienoje vietoje Vyčiai sudėjo 1000 dolerių del Tėvynės, kitur įrengė puikaus programo vakarą, prakalbas ir t. t.

Vyčiai visur žymūs ne tik veikimu, dvasia, bet ir etika visur pirmieji stovi. Jų elgimasis švelnus, inteligentiškas. Tiesa, Vyčiuose visa šviesioji dalis mūsų visuomenės, daug

čia inteligentijos, profesionalų, mokslievių.

Todel buti Vyčių naudinga, svarbu ir malonu.

Lai Vyčių vėliava drąsiai plevėsuoja kiekvienoje mūsų kolonijoje! Lai auga ir plėčiasi jų veikimas.

M. F. Dovmontas.

KODEL ESU VYTIS.

Kiekvienas žmogus iš prigimimo turi palinkimą ieškoti tinkamų draugų. Ypatingai jaunas kuomet daug svajoja, tuomet ypač nori turėti draugą, su kuriuomi susitikęs galėtų pasidalinti mintimis, jausmais. Ir kodaugiau žmogus turi draugų, tuo jis jaučiasi smagesnis, laimesnis.

Pavyzdin: susirenka burelis jaunų vienminčių draugų, kalbasi tarp savęs, svajoja apie įvairius daiktus. Ir štai atsiranda vienas iš to burio jaunuolių, kuris pradeda kitiems pasakoti apie girdėtą nuostabios grožės miestą, išklotą brangiais perlais ir deimantais, kurio vardas yra Šviesi Kultūros Gdynė. Ten viešpatauja šviesus galingas karalius—Mokslas, o jo pavaldiniai naudojami didžiomis gėrybėmis ir neišpasakytai laimingi; ir kad kiekvienas norintis gali tą miestą pasiekti, jame apsigyventi ir likti to karaliaus pavaldiniu. Išgirdus tokį pasakojimą, jaunuolių širdyse užsidega karštas noras pasiekti tą išsvajotą "Kultūros Gdynės" miestą, jame apsigyventi ir likti to šviesaus karaliaus — Mokslo pavaldiniais. Bet kadangi kelionė į tą miestą yra tolima ir pavojinga, todėl tasai jaunuolių burys susitaria susiorganizuoti ir atlikti kelionę visiems bendrai, nes jie žino, kuomet jie eis viename dideliame buryje, tuomet toji kelionė neatrodys taip ilga, ir taip-pat jeigu kurį ištiktu kokis nepasisekimas,

jie galės vienas kitam pagelbėti, o visokie plėšikai nedrįs ant jų užpuldinėti.

Ir taip susiorganizavęs jaunimas pasirenka sau kelią jau senai pramin-tą, kuris veda į šviesią kultūros gady-nę; tasai kelias, tai kelias krikščioniškosios demokratijos, kuriuomi jau eina pasaulis suvirš 19 šimtmečių. Bet paėjus jaunuolių buriui koki galą, atsiranda daugiausiai kelių, kryžkelių, prie kurių stovi įvairūs gundytojai ir kalba į praeinančius, sekdami: "O, jūs tamsuoliai, neišmanėliai, kam jūs pasirinkote tą kietą, akmenuotą krikščionybės kelią, nes tas kelias jaunimui yra persenas ir jūs eidami tuomi keliu nepasieksite savo tikslo, del kurio jūs kelionėn išsirengėte. Sekkite mus, mes jums parodysime kelią minkštą, nusodintą gėlėmis gyvenimo smagurių ir ir jūs eidami tuom keliu greit pasieksite "kultūros gadynę".

Daugelis tų keleivių pamoja ir sako: "Et, tai pagundos, neklausykime jų". Ir eina sau toliaus. Bet atsiranda silpnuolių, kuriuos pavilioja gražiais prižadėjimais skambanti žodžiai ir jie pasitraukę nuo to burelio savo draugų paseka paskui gundytojus. Pastarieji veda juos įvairiais šuntakiais ir galop įveda juos į tamsią ateizmo (bedievybės) girią, kurioje juos paklaidina ir palieka, kur beklaidžiodami susitapa keršto ir neapykantos purvais, paskui užpuola juos plėšikai, atima iš jų brangiausią žiedą—Dorą, nuplėšia nuo jų rubą padorumo. Paskui tie paklydėliai prieina miestą, prie kurio vartų stovi sargai, ir klausia sargų, kaip vadinasi tas, miestas? Tie atsako: "Šis miestas vadinasi Šviesi Kultūros Gady-nė. Nudžiunga jaunuoliai ir mano pasiekę tikslo, atradę Kultūros Gadynę ir prašo nuvesti juos pas karalių Mokslą. Tie nuveda. Mokslas meta žvilgsnį į pribuvusius ir klausia: "Ko norite? Tie atsako norį buti Šviesios Kultūros Gady-nės gyventojais ir jo pavaldiniais. Bet Mokslas atsako: "Ne, jūs negalite buti mano pavaldiniais, nes jūs netinkate gyventi kultūros gady-nėje. Jūs

neturite brangiausio žiedo-doros; jūs neturite rubo padorumo ir esate be-naudžiai, todėl grįžkite atgal iš kur atėjote". Ir liepia tarnams juos išvaryti.

Ir taip išvaryti ir paniekinti grįžta atgal į tą ateizmo girią, prisideda prie tų, kuriuos ištiko tas pats likimas, lieka moraliais plėšikais ir padeda užpuldinėti kitus pakeleivius.

Kitas jaunimo burys neklauso jokių pagundų, bet eina krikščionybės keliu, sekdamas paskui angštą doros ir tėvynės meilės idealą. Yra tai jaunimas susispietis į prakilnią organizaciją, kurios vardas yra Lietuvos Vyčiai.

Kad turėti gyvenimo kelionėje tinkamų vienminčių draugų, kad nenuklytsi nuo tikrojo gyvenimo kelio, kad turėti kelionėje šviesų žibintuvą — todėl ir esu Vytis ir velinu kiekvienam jaunuoliui ir jaunuolei juomi buti.

S. BUGNAVIČIUS.

Lewiston, Maine.

V I E N A T I N I S D R A U G A S T A M S Y B Ė J E .

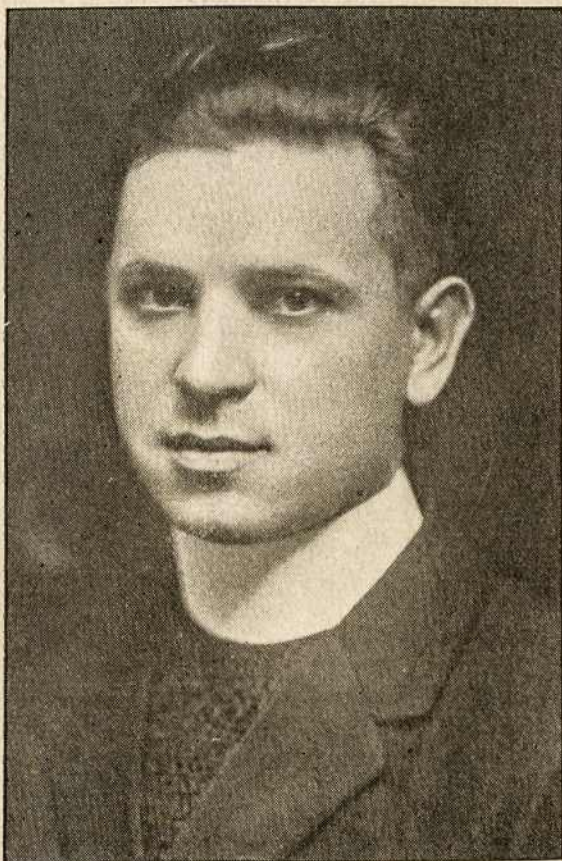

Motina saulutės nuslinko ten toli, o juoda tamsa uždengė daugaus platumą. Naktis!... Tamsos dievaitis viešpatauja, mėtydamas įvairias žabangas. Pragariški staugimai, kįlanti iš gilumos baisesios girios ir atsimušdami į milžiniškas uolas krinta žemyn.

Žengiu smarkiai pirmyn, bet vis rėdos, jog nūgrimsiu į kokią tai bedugnę ir ten pražūsiu amžinai. Ir štai atsimušiau į kokią tai drėgną sieną, ir išrodo lyg randuosi kokiame tai urve. Šaltas prakaitas išsiveržė iš mano kuno ir baimės deivė pradėjo jį glostinėti. Galutinai nustojau vilties ir sunkiai puldamas likau be žado.

Po kiek laiko atsigavęs ir praplėšęs akis... nustebau... Ten, po dešinei, tarpe milžiniškų eglų ir pušių matėsi siauras takelis, kurio gale šviestė silp-

KUN. KAZ. LASINSKAS,

Baltimorės lietuvių parapijos vikaras.
Vyčių idealų ir reikalų rėmėjas.

nutė šviesa. Greitai bėgau takeliu nepai sydamas jo siaurumo ir aštrių krumų, kuriais buvo apaugęs. Išbėgau pusgyvis ir nudžiugau iš džiaugsmo. Supratau, kad ta šviesa buvo matutės saulės, kuri budama priešingoje pusėje žemės kamuolio ir negalėdama pati čia šviesti, siuntė šviesą mėnuliui, kuris galinga ranka berdamas ją žamyn užkariavo tamsybių dievaitį ir nušvietė mano takelį. Nors girdisi plėšriųjų žvėrių staugimai, bet baimės jau nėra, nes aš turiu draugą mėnulį, kuris šviečia man kelią.

Tas siauras takelis buvo maža kibirkštėlė tėvynės meilės mano nupuolusioje širdyje, kurią saulė—Lietuva—uždegė savo tikrosios meilės spinduliais per mėnulį—Lietuvos Vyčių Organizaciją—ir išgelbėjo iš tamsybės urvo. Todėl aš bėgau prie to mėnulio—Lie-

tuvos Vyčių Organizacijos, nes ten mano širdis rado ramybę. Ten ji patenkin-ta rimtu veikimu, tautiška dvasia, saldžiomis žavėjančiomis lietuviškomis melodijomis ir doros vaisiais, kurie yra kiekvienai širdžiai brangūs. Ten ji at-randa suraminimą, kuomet skaudus il-gėsis gimtinės ją kankina.

O labiausia patraukė mane tas neaprubežiuotos vertės obalsis, kuris yra vienatiniu draugu tamsybėje ir be kurio negaliu būti laimingu, tai: “Viskas Lietuvai, Lietuva-gi Kristui!”

Zinųčia.

DELKO AŠ TAPAU VYČIU?

Delho, kad matau, kaip L. Vyčių organizacija rupinasi auklėti jaunimą doroje katalikiškai - tautiškoje dvasioje, kelia narių susipratimą, žadina meilę savo kalbos, būdo ir papročių. Žodžiu sakant, kad Vyčiai pilnai seka ir vykdo obalsį “Viskas Lietuvai, Lietuva-gi—Kristui”.

Delho, kad Vyčių organizacijos programe yra naikinti, smerkti kas yra bloga, o palaikyti, tobulinti ir įvykdinti, kas yra gera, naudinga žmoni-jai ir mums patiems.

Jurgis K—as.

KODEL PALIKAU VYTIS.

Pirmiausia Vytis arba Vytė reiškia idėjinį jaunimą, kuris nori geriau pažinti lietuvių tautą, jos istoriją, myli tėvų kalbą, papročius, būdą, tikėjimą ir t. t.

Aš daug gero išmokau nuo mūsų Centro dvasiško vadovo—kun. M. J. Urbono, kuris puikiai nurodo, kaip Vyčiai turi elgties, kaip darbucties, kad turi mylėti Dievą ir savo ar'imą.

Du Bois'o Vyčiai turi vakarinę mokyklą, o mokslas, tai yra prirengimas priaugančių kartų gyveniman. Tik iš mokyto ir išauklėto žmogaus galima tikėtis tobulo visuomenės nario. Tik ta visuomenė ar tauta yra laimin-

ga, kurios nariai yra šviesūs, blaivūs, dori, teisingi žmonės. Vyčiai turi mokyklą šviesties, lavinties, auklėti ir tobulinti širdį, valią ir charakterį. Visa tai gyvenime svarbiausia. O charakteris žmonių gyvenime, jų santykiuose reiškia daugiau, kaip pinigai, nuosavybė, mokslas ir kit-kas.

Budamas Vyčiu, turiu buti blaivus ir saugoties visų blogų intekmių.

Lai gyvuoja Vyčiai!

Zigmas M. Damanskis.

MEILĖ LINK TĖVYNĖS.

Vai gailiai vaitoja krutinė
Atminus jaunystės dienas,
Nes jos valanda paskutinė
Jau dingo... ir niekas neras.

Kaip skaudu atminti gimtinę,
Kur jaunas berniuk's gyvenau,
Ir grįčiau menkutę, medinę,
Kur mažas užgimęs buvau.

Tuos pirmus takus prisiminęs
Iš gailesčio ašaros krint',
Tuomet vėl širdis lyg atgimus
Ne taip greitai gali nurimt.

* * *

Tėvynę išgriautą matyti
Reik širdį turėti akmens,
Kad Ją nepadėti gaivinti,
Juk turime sielą Asmens!

Į darbą už gimtąją šalį
Sustokim visi iš peties,
Ant aukuro dėkim, kas gali,
Tėvynės sunai, iš širdies!

O meilė, vienybė visuomet
Gyvens su mumis amžinai,
Nežus kiltas darbas niekuomet,
Jei busim išpildę šventai.

ANTANAS.

2-27-19. *Valparaiso, Ind.*

KAREIVIO MINTYS. {

Šeštas jau mėnuo persiskyrėme su draugais. Buvo gaila jų, bet daug daugiau apgailėstavome to, kas rišė mus visus prie to, kame mes visi buvome bendrais, tikrais artimais ir bendrus idealus nešiojome savo mintyse.

Visų mūsų širdyse žibėjo meilė prie numylėtos Tėvynės-Lietuvos, prie savųjų Amerikoje ir kitur. Kur tik buta lietuvių, visur skleidėme obalsį: vienybėje-galybėje, laikykimės jos!

Tarpe radosi mokslo nešėjų. Radoši gana pažangių, kurie krikščioniškos pasaulėžvalgos šviesoje darė apmąstymus, tvėrė darbus, davė patarimus, nurodymus savo broliams, kas gera daryti, kas yra bloga. Pastaraisiais laikais pasklijo balsas, kad visi mūsų broliai eitų prie švento ir prakilnaus darbo: gelbėti Tėvynę-Lietuvą. Žinoma, ne visi tą šauksmą išgirdo ir ėmė į širdį.

Buvo Dėdės Samo didis obalsis tartas. Jį turėjome suprasti, nes buvo aiškus: "Eik, kariauk už pasaulio demokratiją, laisvę, slėgiamų pavergtų tautų išliuosavimą ir neprigulmybę.

Mes lietuviai supratome tame gana aiškiai Tėvynės ir viso pasaulio ateities gerbuvį. Į šauksmą atsiliepėme pritarimu ir pasišventimu. Nepaisydami vargo, nei jaunų dienų sveikatos bei gyvybės, ėjome, kad pasitarnavus brangiame Laisvės obalsiui.

* * *

Nuobodu. Nelinksmios valandos kartais užėina, tartum, stinga ko. Ko labiausia atjaučiama?—Lietuvių lieteratūros, kurią taip mėgau, o čia nėra jos; nebeturiu.

Kareivio laimei, gavau didelį siuntinį nuo draugo H. K. Bubėno. Radau daug katalikų leidžiamų laikraščių numerių ir vieną "Vyties" num. Skaitydamas randu įvairių įvairiausių naujienų, žinelių, kurios buvo geriausios žinojimui. Radau, ką veikia, kokius sumanymus kelia mano pasilikusieji draugai ir bendraminčiai.

Matydamas Jusų nuolatinį, pastovų triūsėjimą, pažangą, ką turiu tame pridurti? Ištikro, sunku surasti žodžius, tinkamai išreikšti sielos pajautas. Vien tik tariu: Tegyvuoja toji prakilniausioji organizacija—Lietuvos Vyčiai! Tebuna ji tikru pamatu skaitesnės ateities mūsų mieliosios Tėvynės Lietuvos!

Kareivis Kalikstas K. Mečionis.

“Vyčio” Spaustuvės Stovis.

Maršruto keliu “Vyčio” spaustuvei aukų rinkimas ėjo taip:

13. Kovo 7 dieną L. Vyčių 6-tos kp. Hartford, Conn. surengtose prakalbose aukėjo:

Kun. A. Vaškėlis—\$2.00;

Po \$1.00: J. Ivanauskas, P. Ivanauskas, P. Šimeliūnas, P. Jankauskas, A. Pateckis, V. Mirančiūkiūtė, P. Mikalauskas; A. Žekas — .50c.;

Smulkių — .61c.

Viso ..... \$10.11c.

Pastaba: Komisija “Vyčio” spaustuvės inkurimui darbuoties sudaryta.

14. Kovo 9 d. L. Vyčių 18tos kp. Cambridge, Mass., įrengtose prakalbose aukėjo:

S. Luinis — \$5.00;

Po \$2.00: J. K. Naujalis, J. Tamas;

Po \$1.00: A. Vaisauskas, M. Raila, K. Žižas, L. Prospelauskas;

Po .50c.: J. Mazulevičia, P. Radis, S. Zabelis, V. Kaminskas;

Smulkiųjų \$2.92

Viso \$17.92

Kuopa savo susirinkime tą pačią dieną paskyrė \$32.00, o gerb. kun. J. J. Juškaitis iš kišenės dar pridėjo \$1.50;

Tokiu budu 18-ta kp. kovo 9-tą dieną viso “Vyčio” spaustuvei sudėjo ..... \$51.42.

Pastaba: Specialė komisija “V.” sp. sudaryta.

15. Kovo 9 d. (vakare) L. Vyčių 78-tos kp. Lawrence, Mass. nariai laike susirinkimo, išklause pranešimo apie Vyčio reikalus, padarė rimtą pažadą sudaryti “Vyčio” spaustuvės inkurimui nemažiau \$100.00 “Šimtas dolerių būtina, bet stengsimės daugiau. Čia, va, matote, Vyčių organizacijos lopšys! (ir parodė tą stalelį, apie kurį susirinkę pirmieji atstovai pradėjo Vyčių organizaciją, kuri šiandien išaugo į vieną didžiųjų organizuotų kunų, o gyvybe ir energija bene į vieną pirmųjų. Menkas tas medžio stalelis, bet koks malonus! Žiūrąi į jį iš šalies ir, rodos, matai tuos pirmuosius organizacijos pionierius, jauti kaip jų širdys karštai-

plaka pradėdant taip svarbų darbą—organizuoti išsklijusį, visokių intekmių tampomą, stumdomą jaunimą, kad jį gelbėti iš pavojų, gelbėti “tautai ir bažnyčiai”.

Paaškin mas. Minėtoje vietoje, Lawrence, Mass., lietuvių R. K. parapijos svetainėje lygiai 6-ši metai atgal—balandžio 27-28 dd. 1919 m. prie tojo medinio stalelio įvyko pirmas jaunimo atstovų susirinkimas arba Seimas, kuris ir davė pradžia visos Amerikos lietuvių jaunimo—Lietuvos Vyčių organizacijai.

Šitą paveikslą atidengė ir įspudį prašvietė jautria kalba A. M. Norkunas—pirmasis organizatorius, daugiausia užsipuolęs už savo pastangas Vyčių garbės narys ir gerb. kleb. kun. J. Virmauskas, visa širdžia užjaučiąs jaunimo organizacijai, jos pastangoms ir trūsui.

15. Kovo 10 d. L. Vyčių 17-tos kuopos, So. Bostone, įrengtose prakalbose aukėjo:

A. Kairis — \$ 5.00 (Jis kuopoje yra aukavęs \$ 10.00) ; **Po \$ 2.00** : A. Bendoraitis, J. E. Karosas; **Po \$ 1.00** : K. Kiškis, J. Petrauskas, J. Glinėckis, J. Lapinskas, Z. Gurkliūtė, F. Virakas, K. Getminienė, K. Seleminis, J. Stalionis, A. Dagis, P. Miliauskas, J. Meškauskas;

Po 50c : O. Jankauskienė ; J. Rožė — .25c ;

Smulkiųjų ..... \$ 3.65

Viso ..... 25.40.

Pastaba : Pinigai liko kuopos rankose, kad draug išsiuntus Centrui visas spaustuvei reikalui skiriamas aukas. Kuopa nuo seniau izde turi surinkusi tam tikslui apie \$ 50.00. Rinkimas eina ir toliau.

16. Kovo 16d. L. Vyčių 26-tos kuopos Worcester, Mass., nariai laike susirinkimo aukėjo :

A. Visminas — \$10.;

J. Bačys — \$5.00;

Po \$2.00: O. Rumšaitė, O. Šmanskaitė, M. Miklušis;

Po \$1.00: M. Giliukė, U. Keruliūtė, A. Mačiuliūtė, Kl. Zurlis, J. Sederavičius, P. Puišys, O. Vasilaitė;

Viso susirinkime surinkta 28.00;

Svetainėje laike prakalbų aukėjo:

J. Svirskis — \$2.00;

Po \$1.00: M. Valiukonis, kun. J. Čaplikas, J. Skrinska, K. Lekeška, P. Skaršius, A. Pauliukonis, J. Baltramaitis, J. Šugždinis;

Smulkių	11.36
Viso	21.36
Tad susirinkime ir prakalbose viso labo surinkta	\$49.36

Pastaba: Sudaryta penkių darbščių narių vietinė "Vyčio" spaustuvei darbuotis komisija.

17. Kovo 17-tą dieną L. V. 30-tos kuopos, Westfield, Mass., įrengtose prakalbose aukėjo:

Po \$1.00: R. N. Barshis, L. Grigaliunas, K. V. Masaitis, K. Valius, J. Urbaitis, J. Labakonis;

Smulkių	\$6.90
Viso	\$12.90

Pastaba: Vytis R. N. Barštis pasižadėjo darbuotis Vyčių spaustuvei rinkdamas jai aukų.

18. Kovo 19 d. L. Vyčių 93-čios kp. Kocchester, N. Y. įrengtose prakalbose aukėjo:

T. Paluikis — \$2.00;

Po \$1.00: K. Dubickiūtė, F. Šlapelis, Z. Griškevičius, R. Šerelis, Al. Šimkunas, A. Zimnickas, M. Barkauskaitė, J. Grikis, F. Paluikis, P. Andriejauskas, A. Sečikauskas, Vyt. Daniclius, P. Kajackas, K. Kairis, J. Braknis;

Po 50c.: V. Paliukiūtė, J. Tamašauskas, Ig. Gudelevičius, M. Ventis, F. Gikis, B. Ulozas, A. Ulozas, J. Gudeliūtė, O. Peredniūtė, M. Belikevičius;

Smulkių	9.30
.....	31.00

Pastaba: Rochesterio Vyčiai žadėjo sudaryti komisiją spaustuvės reikale ir puikiai padirbėti.

19. Kovo 21 d. L. Vyčių 92-ros kuopos, Niagara Falls, N. Y. įrengtose prakalbose aukėjo:

Kun. kleb. L. Vaičiėkauskas — \$13.00;

B. Saunoris — \$8.00;

Po \$5.00: Ulickas, J. Žuklis;

Po \$1.00: J. Noreika, T. Stančius, M. Aučiulis?...

Pastaba: Iš 92-ros kuopos paimta nepilna ir nesutvarkyta atskaita. Laukiama valdybos prisiunčiant pilnos atskaitos surašo.

Bus daugiau.

MATAS ZUJUS,
"Vyčio" red.

A. A.

BRONIUS S. VYŠNIAUSKAS,

Buęs L. Vyčių 10 kp., Athol, Mass. narys. Mirė spalio 20tą d., 1918 m. eidamas 26 metus amžiaus.

Velionis gimė Lietuvoje Panevėžio mieste, Kauno gub. Turėjo nemenkų gabumų ir buvo nemažai išsilavinęs tėpliorystės.

Buvo iš minčių ir darbų tikras Vytis.

KAREIVIO MINTYS.

Mes gyvename, taigi turime gyvenimo įstatymą — teises. Nėra gyvenimo be teisių. Visa, kas egzistuoja, egzistuoja sulyg tam tikrų sąlygų, sulyg tam tikrų įstatymų.

Išsivystyti, veikti, gyventi sulyg įstatymo — yra tai pirmutinė, dar daugiau, svarbiausioji mūsų pareiga.

Dievas davė mums gyvastį; taigi Jis davė mums įstatymą. Tai yra vienintėlis žmonių giminės Įstatymdavėjas. Jo įstatymas yra vienintėlis įstatymas, kurį mes turime pildyti.

Žmonių įstatymai yra tiek tiktai geri, kiek jie sutinka su Jojo įstatymu, paaiškindami ir pritaikindami jį. Jei jie yra netikę, priešinasi Jam, tuokart yra netik mūsų teisė, bet ir pereiga neklausyti jų ir prašalinti juos. Tą geriausia išaiškina Augsčiausias. Jo įstatymas pritaikintas prie žmonių gyvenimo; Jis yra tikrasis mūsų vadovas: mylėkime Jį ir sekime Jį.

Mūsų gyvenimo įstatymas, Dievo įstatymo supratime, yra moralybės pamatas; mūsų veiksmų ir

pareigų taisyklė — mūsų atsakomybės mastas; šitai yra mūsų apsigynimas nuo neteisingų įstatymų, kuriuos vieno ar daugumos valia gali kėsintis uždėti ant mūsų.

Nepažindami šito įstatymo, mes negalime turėti pretensijos prie žmogaus vardo arba teisių. Visos teisės paėina iš įstatymų, ir kol mes negalėsime jais renties, tol mes busime tironijos replėmis gniaužiami.

Kad pastojus žmogumi, mes privalome pažinti įstatymą, kuris atskiria žmogų nuo viso, kas yra brutališka; nuo augmenų, nuo naugių; ir mes privalome pritaikinti prie tų įstatymų ir savo darbus!

Bet kaip-gi mes turime tai pažinti? Štai ir yra tas klausimas, kurį žmonija visados paduodavo tiems, kas išstardavo žodį pareiga; ir šiandieną atsakymai yra skirtingi. Tuli atsako tuo, kad parodo kodeksą ir pasako, jog tame ir esąs visas moralybės įstatymas.

Kiti sako: tegul kiekvienas žmogus klausia savo širdies; tenai jįsai atras labo ir nelabo definiciją.

O kiti, atmesdami į šalį individualų paties žmogaus sprendimą, nurodo į visuotinąją opinią ir sako, kad ten žmonija sutinka, ir yra teisybė.

Jie visi klysta. Žmonių istorija nenugriaunamais faktais priparodė, jog visi tie atsakymai yra silpni. Tie žmonės, kurie nurodo, kad visas moralis įstatymas yra apdarytas (kodekse), arba kad jis yra paties žmogaus sprendime, užmiršta, kad nėra tokio kodekso, kurio žmonija tikėjusi į jį per šimtmečių eilę, nebutų atmetusi tuo tikslu, idant suieškojus ir skelbus kitą, geresnį; prie to nėra pamato tvirtinimui, ypatingai šioje gadynėje, kada žmonija gali permaintyti savo kelionės taką.

Kalikstas K. Mečionis, kareivis.

L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRİCIO CHORO ĮSTATAI.

(L. Vyčių Chicagos Apskričio Choras sus. organizavo sausio 26 d., 1916 metais).

I. CHORO TIKSLAS:

1. Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio Choro tikslas: kelti lietuvių dainą ir abelnai daile.

2. Auklėti lietuvių visuomenėje, ypatingai jaunime, dailės skonį.

II. CHORO SĄSTATAS.

1. Choras susideda iš abiejų lyčių jaunimo—Lietuvos Vyčių organizacijos narių.

2. Choro nariai dalinasi į keturius skyrius: 1) garbės nariai, 2) nariai globėjai, 3) nariai rėmėjai, ir 4) veikiantieji nariai.

3. Garbės nariai yra išskiriami metiniuose choro susirinkimuose ir tik už ypatingą pasidarbavimą choro labui.

4. Nariais globėjais lieka tie, kurie vienu kartu užsimoka \$25.00.

5. Nariais rėmėjais yra tie, kurie moka kasmet po \$5.00.

6. Veikiantieji choro nariai (arba dainininkai) išimant įstojimą, jokių kitokių mokesčių nemoka.

Pastaba: Veikiančiųjų narių įstojimo mokeskis vyras \$1.00, mergaitėms-moterims 50c.

III. NARIŲ TEISĖS.

1. Visuose choro susirinkimuose ir reikalų svarstymuose visų narių teisės yra lygios t. y. visi nariai turi lygų balsą.

A. A. KAZYS LIUTKUS,

Gimęs Lietuvoje, Kauno gub. Kviedainių mieste. Ameriką atvežtas 3 metų amžiaus. Baigęs Šv. Jurgio par. mokyklą Chicagoje, lankęs tris metus Šv. Bedo kolegiją Peru, Ill. Prigulėjo prie Lietuvos Vyčių 16-tos kp. ir prie Šv. Martyno dr. Chicagoje. Buvo gerų norų jaunikaitis. Mirė kovo 6-tą dieną 1919 m. 23-ju metų amžiaus. (Paveikslas, nesuradus parankesnio, išimtas iš grupės moksladraugų).

2. Nariams globėjams ir rėmėjams į choro rengiamus vakarus įžanga veltui.

IV. VEIKIANČIŪJŪ NARIŪ PRIEDERMĖS.

1. Paskirtu laiku lankyti choro repeticijas.
2. Veikiantis narys, apleidęs tris kartus choro repeticijas be svarbios priežasties ir be pranešimo choro vedėjui — yra išbraukiamas.
3. Išbrauktas narys, panorėjęs išnauju įstoti į chorą, vėl turi užsimokėti įstojimo mokesį.
4. Kiekvieno veikiančio nario priedermė tobulintis dainavime.
5. L. Vyčių Chicagos Apskričio Choro nariai negali priklausyti prie kitų srovių chorų.
6. Choro nariams turi rūpėti geras choro vardas, ir delto niekad neleisti to, kas choro garbei galėtų kenkti.

V. CHORO TVARKA.

1. Repeticijos prasideda lygiai nuskirtą valandą ir tęsiasi dvi valandi.
2. Laike repeticijų nariai privalo užsilaikyti ramiai.

VI. CHORO VEDEJO PRIEDERMĖS.

1. Išmėginti įstojančių kandidatų balsus.
2. Patirti narių išsilavinimą dainavime, kad laike choro koncertų žinojus, kurie nariai neleistini programan.

VII. CHORO REIKALAI IR JŪ APRUPINIMAS.

1. Visais choro reikalais rūpinasi valdyba ir pildo tuos užmanymus bei reikalus, kuriuos užgiria didžiūma narių.
2. Valdyba renkama metiniuose susirinkimuose, laikomuose užbaigiant veikimo sezoną t. y. **Želio mėnesyje.**

VIII. VALDYBA.

1. Valdybą sudaro: pirmininkas, raštininkas, vice-pirmininkas, išdininkas. išdo globėjai ir knygius..

PRIPAŽINO UŽ GIMINĘ.

Onutė (žiurėdama per langą):—Mama, mama, tetutė, ateina...

Motina:—Ar giltinė ją čion ataneša?..

Onutė:—Mama, bet ji su dideliu ryšuliu...

Motina:—Na, tai, vaikel, begk greitai pabučiuok tetulei į ranką. Mat, vis giminės...

GODOJAMA NEI-ŠIS, NEI-TAS.

Beskvernių Rudmėsienė turėjo vieną vienturtelę dukrelę. Dukrelė buvo labai gražiai išmokyta, bet ir per nesaiką išlepinta. Be to, turėjo ir prigimtas gudrias ypatybes. Tos dvi įjegos ją darė drąsia ir iškalbia. Buvo visoj apielinkėje savo gabumais garsi. Kas ką mokėjo, ar nemokėjo padaryti, o Rudmėsiutė greitai sumanydavo budus, kaip tą padaryti.

Kam tik reikėjo kokio patarimo, Rudmėsiutė ir gerus patarimus suteikdavo. Tarsi ji turėjo visokių žinių šaltinį. Buvo tokia, kokių mažai yra. Bet vieno, reikalingiausio sau gabumo nemokėjo išaiškinti ir surasti, kas jai visą amžį buvo trukumu prie jos brangių ypatybių, ir jos asmens. Neturėjo nei mažiausios nuovokos mandagumo. Va, nors ėmęs ir plėšk pusiau, o su savo nemandagiū apsiėjimu, ar sau gėdą privesdavo, arba kitus užgėdydavo. O ypač kalbėdama.

Kartą į Rudmėsius suvažiavo daug svečių, mat, Rudmėsės senuko buvo sukaktuvės 75 metų amžiaus. Visi jį gerbė: ir ponai ir kunigai ir vargšai žmonės, nes jis geros širdies budamas mokėjo su visais kogažiausiai apsieiti, ir buvo labdaringiems tikslams daug gero padaręs.

Tarp linksmų pasikalbėjimų, Rudmėsių trioba užė, gėrė, valgė ir linksminosi, o visi džiaugėsi senelio ilgu amžiu ir linkėjo dar kita tiek sulaukti.

Linksminosi, kas kiek įmanė; kiekvienas rodė savo gabumus žaislėse; galop pradėjo dainuoti, pasakas sekti, mįslius minti. Visokiaš įvairumais buvo pripildytas namas.

Galop, Birbiškės miestelio mokytojas vieną mįslę užminė. Mįslė buvo sunki. Visi nutilo, pradėjo mąstyti ir niekas atminti nepataikė, nors buvo daug galvočių susirinkę. Kai kurie jau suprato mįslės aiškumą, bet nedrįso prie tiek gražių žmonių pasakyti; visi mąstė, kad sumanyti bent nors-kiek švelnesniais žodžiais atsakius. Kurie suprato aiškiai mįslės vertę, linksmi šipsojosi ir tylėjo, norėjo kad kurs-nors pirma pradėtų. Visi suprato, kad mokytojas, mandagumo lekciją toje mįslėje kvotė. Štai ateina ir Rudmėsiutė. Motina nudžiugus sako: — Mano dukrelė, atspės tą mįslę. Teikis, ponas mokytojau, dar pakartoti, kad ir dukrelė išgirstų.

Mokytojas vėl pakartojo: — Na, geros mamos vienturtė dukrelė, atmink mįslę; ligi šiol čia susirinkusiųjų niekas neatminė, nedrįso atsakyti. Visi sako, kad esi gabumais apdovanota. "Kas iš biuriųjų daiktų labiausia yra godojama, arba pagarboje laikoma?"

Neilgai reikėjo laukti atsakymo: tuoj išdidžiai, garsiai atsakė:

— S—lys—...

Visi prunkstelėjo iš juoko:

— Sakyk, argi tikrai taip manai? — paklausė mokytojas.

— Taip, tikrai. — drąsiai atsakė Rudmėsiutė. — S—lį kiekvienas įvinioja gražiai į skepetaitę, ir nešiojasi su savimi kišeniuje. Nežiurint nei luomo, nei didybių: taip daro ir karaliai, ir ponai, ir kunigai, ir visi pasaulio mokyčiausi žmonės.

Visi akis pastatę sužiuro, kad tikrą teisybę pasakė.

Nors atsakymas buvo nemandagus, bet aiškus. O aiškumą visi myli.

J. V. KOVAS.

L. VYČIŲ CONN. APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

L. Vyčių Conn. Apskričio 8-tas suvažiavimas įvyko 16 d. vasario, 1919 m. Susirinkimą pradėjo kun. J. J. Ambotas malda.

DELEGATŲ PRIEMIMAS:

Iš Hartford'o delegatai pribuvo šie: J. Gruštas, Juozas Povilionis, Paulina Geležiuotė, Marijona Labeckiuotė, Antanas Žeromskis, Andriejus Pateckis ir Povilas Ivanauskas.

Iš Bridgeport'o 37-tos kuopos: Jonas Šiaučiūnas, Juodis.

Iš Waterburi'o 7-tos kuopos: Lucija Laurinaitė ir Adelė Liutkevičiūtė;

Iš New Britain'o: Marijona Mešlaiskiūtė, Jieva Ragauskiūtė ir Jurgis Simonavičius.

Taip-gi suteikta pilnas balsas atsilankiusiam moksleiviui, J. Vaitekunui.

Sekė rinkimas sesijoms valdybos. Išrinkta: pirmininku—J. J. Šiaučiūnas, vice-pirm.—J. Povilionis, raštininkais: M. Labeckiuotė ir A. Liutkevičiūtė, maršalka—J. Gruštas, reporteriu—A. J. Pateckis.

Skaityta VII. susiv. protokolas, likosi priimtas su mažu pataisu:—kad būtų intraukta kiek yra pinigų apskr. izde.

Toliaus sekė valdybos raportai. Išdavė pirmininkas J. J. Šiaučiūnas ir rašt. A. Liutkevičiūtė. Liko priimta.

Iždininkė U. A. Matuzaitė nepribuvo, pagal nutarimą paliuosuoti nuo vietos, bet už ilgą pasi-

darbavimą L. V. 8-tas Conn. Apskričio Suvažiavimas išreiškė jai padėką.

Vytei Stalionaitei, vice-pirmininkei, ir-gi nepribuvus taippat paliuosuota nuo vice-pirmininkės ir organizatorės.

Priduota pilni raportai iš Waterburio, Hartford'o ir Bridgeporto kuopų. Raportai priimti delnų plojimu.

Nutarmai.

Nutarta įrengti L. V. Conn. Apskričio išvažiavimą liepos 4 d. pagerbimui L. V. Conn. Apskričio kareivių, ir nutarta kviesti dalyvauti išvažiavime L. D. Sąjungos kp., Mot. Sąjungos ir Blaivininkus. Nutarta, kad visos L. V. Conn. Apskr. kuopos praneštų pilną skaičių narių, kurie tarnavo arba dar tarnauja karuomenėje. Pranešti J. Gruštui.

Nutarta padaryti speciališkus ženklelius del kareivių, kurie dalyvaus išvažiavime. Padarymas ženklelių pavesta Vytei P. Geležiuotei.

Nutarta išvažiavimą šimet įvykdinti Waterbury, Conn.

Skaityta telegramas su gerais linkėjimais nuo B. Gauronskio iš Waterbury, Conn. Telegramas priimtas gausiu delnų plojimu.

Skaityta laiškas nuo M. Zujaus, "Vyčio" redaktoriaus. Nutarta vienbalsiai maršrutą remti.

Nutarta: rupintis organizuoti L. Vyčių kuopas, kur jų nėra ir remti silpnėsnes, ypač New Britain'o kuopą.

Nutarta atspausdinti lapelių laiškas su Apskričio valdybos antrašais.

Sekantis suvažiavimas bus New Haven, Conn.

Išrinkta nauja valdyba:

Pirmininku—J. J. Šiaučiūnas, 450 Park Ave., Bridgeport, Conn.

Vice-pirmininkas—L. Laurinaitė, Drayer Ave., Waterbury, Conn.

Raštininkas—A. J. Pateckis, 234 Park St., Hartford, Conn.,

Iždininku:—J. Povilionis, Hartford, Conn.

Išvažiavimo komisija:

J. J. Juodis, 60 Summer St., Bridgeport, Conn., ir L. Laurinaitė.

Raštininkas:—M. LEBECKIUOTĖ,

Pagelb.:—A. LIUTKEVIČIUTĖ.

IS CENTRO RAŠTINES.

NAUJI NARIAI PRISIRAŠIUSIEJI PRIE LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS IR UŽREGISTRUOTI CENTRE PO LIET. VYČIŲ ŠEŠTOJO (6) SEIMO.

(Tasą iš 14-15 (55-56) numerių).

Prie Centro.

2 (59) Vytė M. Mauzukė, Valparaiso, Ind., 3 (60) Vytis Antanas J. Žvirblis, Valparaiso, Ind., 4 (61) Vytis Jokubas J. Šlikas, Valparaiso, Ind., 5 (62) Vytis Adomas Jurgelevičius, Valparaiso, Ind. (Valparaižiečiai visi yra moksleiviai), (63) Vytė B. Dovmontaitė, Amsterdam, N. Y. 7 (64) Vytė Bronislova Ivaškevičiūtė. Lewiston, Me.

Prie 3-čios kuopos, Philadelphia, Pa.

1 (65) Vytė Julijona Paškienė, 2 (66) Vytė Tarasė Dambrauskaitė, 3 (67) Vytis Petras Utkus, 4 (68) Vytis Stanislovas Guštautas, 5 (69) Vytė Domicelė Bublaitė, 6 (70) Vytė L. Miežiūtė, 7 (71) Vytė Ona Urbonaitė, 8 (72) Vytis Motiejus Kazlauskas 9 (73) Vytis Juozas Mazuras.

Prie 5-tos kuopos, Chicago, Ill.

5 (74) Vytis Pranas J. Paliulis, 6 (75) Vytis Mykolas Andruškevičius, 7 (76) Vytė Petronelė Kaminskiūtė, 8 (77) Vytė Marijona Bacevičiūtė, 9 (78) Vytė Alena Rauskiūtė.

Prie 7-tos kuopos, Waterbury, Conn.

1 (79) Vytis Filipas Palšuckas, 2 (80) Vytis Adomas Plungis, 3 (81) Vytis Petras Devinskas, 4 (82) Vytė Jieva Petrauskaitė, 5 (83) Vytis Adolfas Čiubrinskas, 6 (84) Vytis Albertas Riteraitis.

Prie 10-tos kuopos, Athol, Mass.

1 (85) Vytė Paulina Tamošiunaitė, 2 (86) Vytis Leonas Pusčius, 3 (87) Vytis Aleksandra Ambrozaitis, 4 (88) Vytis Jonas Andriulinas, 5 (89) Vytis Petras Dragunas, 6 (90) Vytis Juozas Stanevičius, 7 (91) Vytis Jonas Navickas, 8 (92) Vytis Povilas Niurka, 9 (93) Vytis Pranas Braškis.

Prie 13-tos kuopos, Chicago, Ill.

13 (94) Vytis Nikodimas Rybokas, (moksleivis).

Prie 12-tos kuopos, New York, N. Y.

1 (95) Vytė Katrina Tražnickiūtė, 2 (96) Vytė Juzė Rukliūtė, 3 (97) Vytis Antanas Martinkonis.

Prie 17-tos kuopos, So. Boston, Mass.

1 (98) Vytis Kazimieras Povilaitis.

Prie 18-tos kuopos, Cambridge, Mass.

1 (99) Vytis Martinas Bartašius, 2 (100) Vytis Jonas Kalinauskas.

Prie 20-tos kuopos, Nashua, N. H.

1 (101) Vytė Zofija Ratkevičienė.

Prie 23-čios kuopos, Philadelphia, Pa.

1 (102) Vytis A. Banys, 2 (103) Vytė Valerija Teleišiūtė, 3 (104) Vytė Elena Jonikiūtė.

Prie 25-tos kuopos, Cleveland, Ohio.

1 (105) Vytė Julė Pašvečiūtė, 2 (106) Vytė Marė Mačiotukė, 3 (107) Vytė Varonika Čepliūtė, 4 (108) Vytis Jonas Žiaunys, 5 (109) Vytis Ant. Zaruba, 6 (110) Vytis Antanas Virbalis, 6 (111) Vytis Viktoras Burneika, 8 (112) Vytė Petronė Vabaliūtė, 9 (113) Vytis Karolis Zegunis, 10 (114) Vytė Liudvisė Matulaičiūtė.

Prie 31-mos kuopos, Binghamton, N. Y.

2 (115) Vytis K. Kazlauskas, 3 (116) A. Levinskis, 4 (117) Vytis M. Meškinas, 5 (118) Vytis J. Vaičiulis, 6 (119) Vytis Jouzas Rašimas, 7 (120) Vytis Juozas Švareika, 8 (112) Vytis J. A. Stelmokas, 9 (122) Vytis J. Žekevičia, 10 (123) Vytė Ona Radževičiūtė, 11 (124) Vytis J. Adomaitis.

Prie 33-čios kuopos, Montreal, Canada.

1 (125) Vytis Vincas Medikas, 2 (126) Vytis Juozas Bendžiunas, 3 (127) Vytė Ona Bružiūtė, 4 (128) Vytis Jonas Skeris.

Prie 48-tos kuopos, Springfield, Ill.

(Prie šios kuopos po 6-tojo seimo daugiausia naujų narių prisirašė. Sausio šeštą (6) dieną trylika naujų narių, o vasario trečią dieną vienas. Taigi po Naujų Metų 48-ta kuopa pasidaugino keturiolika naujų narių. Katra kuopa ją pralenks?!).

No. 3 (60)

V Y T I S

1 (129) Vytė Ona Arnašukė, 2 (130) Vytė Margareta Spudytė, 3 (131) Vytis Juozas Miller, 4 (132) Vytis Antanas Žilvitis, 5 (133) Vytė Julijona Arnish, 6 (134) Vytė Juzefa Sugintukė, 7 (135) Vytė Marijona Nirkutaitė, 8 (136) Vytis Jonas Surgint (moksleivis Qiuncy College, Qiuncy, II), 9 (137) Vytė Barbora Oželis, 10 (138) Vytis Albinas Krepriš, 11 (139) Vytis Petras Stirbis, 12 (140) Vytė Elena Bučevičiukė, 13 (141) Vytė Marijona Keniuliūtė, 14 (142) Vytis Pranas Rukis.

Prie 56-tos kuopos, Braddock, Pa.

1 (143) Vytis Antanas Tamošnis, 2 (144) Vytė Jieva Diskevičiūtė, 3 (145) Vytis Jonas Pratašis, 4 (146) Vytė Petronė Jesevičiūtė, 5 (147) Vytis Kazimieras Tautkus.

Prie 61-mos kuopos, Paterson, N. J.

1 (148) Vytis Domininkas Balionis, 2 (149) Vytis Viktas Gudas, 3 (150) Vytis Jonas Petraitis, 4 (151) Vytis Juozas Jusis.

Prie 80-tos kuopos, St. Louis, Mo.

1 (152) Vytis Kazimieras Dirsė.

Prie 82-ros kuopos, Gary, Ind.

1 (153) Vytis V. Degulis, 2 (154) Vytis Kazimieras Griškevičia.

Prie 83-yios kuopos, Rockford, Ill.

1 (155) Vytis Antanas Masinauskas.

Prie 86-tos kuopos, Du Bois, Pa.

1 (156) Vytė Ona Garuckiūtė.

Prie 92-ros kuopos, Niogara Falls, N. Y.

1 (157) Vytis Kun. L. Vaičikauskas, 2 (158) Vytė Magdalena Kuklierutė, 3 (159) Vytis Jonas Urbonas.

Nauja 96-ta kuopa, Dayton, Ohio.

1 (160) Vytis Kun. M. Cibulskis, 2 (161) Vytė A. Žilinskaitė, 3 (162) Vytis K. Tamašauskas, 4 (163) Vytis J. Kazlauskas, 5 (164) S. Grincevičia, 6 (165) Vytis J.B. Ambrozaitis, 7 (166) Vytė J. Stulgaičiūtė, 8 (167) Vytė M. Stulgaičiūtė, 9 (168) Vytis V. Stremikis, 10 (169) Vytis Gečasuskas, 11 (170) Vytis J. Augustauskas, 12 (171) E. Sinkevich, 13 (172) Vytė P. Kižiūtė, 14 (173) Vytė Petrakiūtė, 11 (174) Vytė M. M. Bartulikė, 16 (175) Vytis J. K. Ambrozaitis, 17 (176) Vytis Ne-

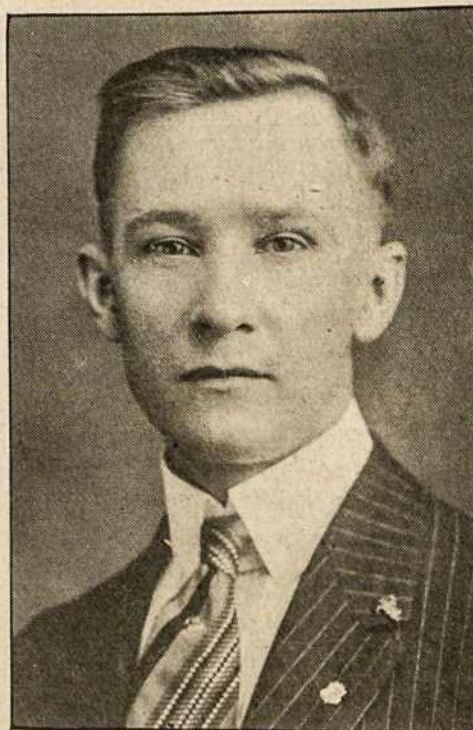
vardauskas, 18 (177) Vytė K. Sinevičiūtė, 19 (178) Vytis J. Razanauskas, 20 (179) Vytė M. Grinikė, 21 (180) Vytė A. Rimkevičiūtė, 22 (181) Vytė M. Argalaičiūtė, 23 (123) Vytė Rimkevičiūtė, 24 (183) Vytis V. Moskevičius, 25 (184) Vytis B. Moskevičius, 26 (185) Vytė K. Vareikiūtė, 27 (186) Vytė Ona Raipukė, 28 (187) Vyt. J. Petračavich, 28 (188) Vytis J. Aržalaitis.

Prie 78-tos kuopos, Lawrence, Mass.

3 (189) Vytis Pranas Frankonis, 4 (190) Vytė Agota Stravinskienė, 5 (191) Vytis Jonas Naraukevičia, 6 (192) Vytė Elzbieta Tukaitė, 7 (193) Vytis Aleksandra Ambrozaitis (Ambrozevičius), 8 (194) Vytė Barbora Pušiūtė, 9 (195) Vytis Adomas Stravinskas, 10 (196) Vytė Leonora Navickiūtė, 11 (197) Vytė Juzė Andeliunaitė.

Bus daugiau.

V. RUKŠTALIS, C. Raštin.

AL. KRENCIUS,

Žymus ir rimtas Cicero, Ill. lietuvių veikėjas. Antri metai pasekmingai pirmininkauja L. Vyčių 14-je kuopoje. Prie jo vedimo jį auga ir bujoja. Taip pat jis veikia kitose idėjinėse organizacijose, kaip kur užimdamas vietas valdybose. Yra atsižymėjęs savo duosnumu aukavime tautos ir kitiems prakilniems reikalams.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA.

ROCKFORD, ILL.

Vyčiai atgijo!

Daug pas mus triukšmo prikelta, daug dolerių bereikalingai praleista, nemažai kalbėta ir taipgi daug popieros sugadinta bekovojant su Vyčiais. Tuli jau buvo juos į grabą indėję ir apsidžiaugę, lyg tie lenkai su Lietuva. Tečiau Vyčiai atgijo ir vėl jau dirba naudingus darbus mūsų tautos labui.

Nedėlioje, kovo 23 d. L. V. 83čia kuopa buvo surengusi prakalbas. Prakalbos pilnai pavyko, Žmonių buvo pilnutėlė salė. Kalbėjo p. Račkus apie dabartinius nuotikius mūsų tėvynėje Lietuvoje. Prakalbose p. Račkus turėjo nemažai ir priešų. "Bolševikai", kaip musės prie medaus, lipo prie jo. Klausimų buvo dėvynios galybės. Visus atsakė išsamiai. Po prakalbų buvo sumanyta parinkti aukų dėl Lietuvos apgynimo nuo bolševikų. Aukų surinkta 31 dol. su centais. Neapsėjo Vyčiai ir be pamarginimų šio vakaro. Tarpe tų pamarginimų buvo dialogas "Čigonės atsilankymas", kurį sulošė ponios M. Jankauskienė ir M. Grybienė.

Nedėlioje, kovo 30 buvo Vyčių ir "Aido" bendras susirinkimas, kuriame rimtesniam ir pasekmingesniam katalikų darbui nutarta tom dviem susiliesti į vieną ir būti visiems L. Vyčių nariais. Iš "Aidiečių" pusės radosi tik vienas asmuo, kuris priešinosi susivienyti Vyčiams su "Aidu".

Brangus jaunme, išbusk iš miego ir stok darban! Spieskimės prie Vyčių kiekvienas, kuriam yra brangi Lietuva, jos budas, jos papročiai ir abelnai mūsų jaunimo bei tautos ateitis!

Jaunas Vytis.

CHICAGO, ILL.,

Iš L. Vyčių Chicagos Apskričio Susirinkimo.

Paskiausias L. Vyčių Chicagos Apskričio susirinkimas įvyko balandžio 13 d., Šv. Mykolo par. svetainėje. Deleгатų buvo virš 40.

Sukalbėjus maldą, pradėta susirinkimo darbas. Protokolas pereito susirinkimo priimta, kaip jis buvo surašytas.

Eina raportas iš "Keistučio" vaidinimo. P. Baltutis, biznio reikalų komisijos narys, išduoda finansinę atskaitą. Viso inplaukų jau suėjo per 12 šimtų dolerių, išlaidų susidarė virš 7 šimtų dolerių; gryno pelno liks apie 500 dolerių. Atskaita nebuvo pilna, delto, kad ne visos inplaukos už tikietus ir už pagarsinimus suėjo į rankas.

Toliaus inešta "Keistuti" atstatyti kitoje vietoje, kad davus progos daugiau žmonių jį pamatyti. Bet apsvaščius visas kliutis, "Keistučio" atstatymas atidėtas rudenii. Šiuo tarpu negalima gauti svetainės ir surasti parankią dieną, kadangi daug-ko rengiama.

Kalbama apie karuomenę. M. Zujus, aplankęs daugybę lietuvių kolonijų, apipasakoja žmonių, ypač jaunimo, upą lietuvių karuomenės žvilgsniu. Tas upas visur yra pakilus, jaunimo yra daug pasirūžusio būti lietuviais kareiviais ir pasiaukoti Tėvynės laisvės reikalams. Vien reikia viso to judėjimo centralizacijos.

Apskričio delegatai po plačių išsikalbėjimų karuomenės reikale priėmė tokią rezoliuciją:

"Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio delegatai, atstovaudami 700 narių, susirinkime balandžio 13 d. Šv. Mykolo par. svetainėje, Chicago, Ill., apsvairstę Lietuvos padėjimą ir tenaitinių žmonių pastangas apsiginti nuo svetimų užpludikų, naikinančių jų žemę, turta, žudančių žmonių gyvastį, ir atsizvelgiant į tai, kad Lietuvą išliuosuoti gali ir jai ramų gyvenimą užtikrintų tik ginkluota parama, vienbalsiai išreiškė pritarimą organizuoti Lietuvių Karuomenę ir išnešę pageidavimą, kad Amerikos Lietuvių Tarybos greičiau imtųsi priemonių išgauti leidimą Suvienytų Valstijų Valdžios tą karuomenę organizuoti ir gauti reikalingą paramą".

Kad greičiau-paskatinus mūsų augščiausias įstaigas imties karuomenės organizavimo, nutarta Vyčių kuopose ir šiaip jaunimo tarpe rinkti jaunų vyrų parašus, kurie pasižadės stoti karuomenėn ir už Lietuvos laisvę paaukos kraują ir gyvybę.

Lietuvių Raudonąjį Kryžių nutarta remti moraliai ir medžiagiškai. Bus vedama agitacija, raginantį prakilniąsias lietuvautes stoti Raudonąjį Kry-

žiuon, o šiaip kuopos privalės jį remti aukomis ir kuotik išgalint.

Talentų Išdui susirinkimas iš Apskričio išduo paskyrė 200 dolerių. Talentų Išduas renka gabiausius scenos talentus ir skatina lankyti specialę dramomokyklą, skirdamas iš savo išduo stipendijas. Kad šiandien visuomenė yra užimta opiai stovinčiais tautos reikalais, jiems aukoja visas pajėgas, tai negali atkreipti daug domos į minėtą įstaigą—Talentų Išduą, kurio uždaviniu yra auklėti mūsų dailei žmonės, kad išaušus Lietuvos laisvės dienelei, būtų kam ją rupinties, kad nebesant suvųjų, neužplūstų svetimi atnešdami svetimas sutras ir užnašas. Tie 200 dolerių paskirtų iš Apskričio išduo, parodo jaunimo susipratimą ir gerus norus.

Liberalų spauda kalba apie Pol. Seimą ir gundo žmones tą Seimą šaukti, nors šiuo tarpu nėra šaukimui priešasčių. Katalikai nenori žaisti tautos reikalais ir Seimo šaukimui nepritaria ir nepritaras to, kol nebus rimtų priešasčių. Chicagos Vyčių Apskričio susirinkimas Am. Liet. Pol. Seimo reikale išnešė sekančią rezoliuciją:

“Liet. Vyčių Chicagos Apskričio susirinkimas Am. L. Politiškojo Seimo reikale pilnai atsiremia ant Amerikos Lietuvių Tarybos nuosprendžio, kaip viršiausio Amerikos lietuvių katalikų visuomenės autoriteto.

Sekantis apskričio susirinkimas įvyks gegužės 11 dieną L. Vyčių 8-tos kuopos apielinkėj — Rose-land, Ill. Visų Šventų par. svetainėje.

Po įvairių pranešimų, Apskričio susirinkimas užbaigta malda.

Delegatas.

HOMESTEAD, PA.

Metiniame susirinkime, laikytame sausio 26, Lietuvos Vyčių 11-ta kuopa, Homestead'e, išrinko šią valdybą sekantiems metams:

Petras Medonis,—pirmininku,
Antanas Andriuškevičius,—vice-pirmininku,
Kleofas Bardzilauskas,—raštininku,
Anelė Aučiutė,—raštininku padėjėju,
Andrius Bardzilauskas,—išdin.,

Išduo globėjos: Veronika Vebeliuniutė, Ona Pikučiutė.

Aleksandra Vincevičius, Jieva Naujokaičiutė,—maršalkos.

Kleofas Bardzilauskas, rašt.

L. ADOMAITIS,

Tarnauja Sv. Valstijų karuomenėje kaipo beno bugnius. L. Vyčių 25-tos kp., Cleveland, Ohio, narys.

CHICAGO, ILL.

Ką L. Vyčių Chicagos Apskritis nuveikė 1918 m.
(Raštininkės raportas).

1. Laikė dėvynis kuopų atstovų susirinkimus;
2. Statė istorišką veikalą “Rutvilė” balandžio 14 d.;
3. Balandžio 28 d. dalyvavo parodavime, įrengtame bendromis Chicagos lietuvių pajėgomis delei Trečios Laisvės Paskolos kompanijos;
4. Birželio 9 d. įrengė pikniką. Pelno iš pikniko liko 107 dol. Tautos Fondui iš to pelno paskirta 25 dol.
5. Liepos 28 d. įrengė tradicinį išvažiavimą, kurį iš liepos 4 d. prisiėjo iškelti, kad toje dienoje prisidėjus prie parodavimo, bendrai rengto visų lietuvių;
6. Siuntė Lietuvių Politiskan Seiman. atstovą Al. M. Račkų ir apmokėjo kelionės lėšas.
7. Pasiuntė subendrintas rezolucijas Lietuvos Vyčių Šeštajam Seimui, kurios beveik visos priimta;
8. Įsteigė Talentų išduą skatinti į mokslą ir šelpiti talentus;
9. Sutvarkyta vakarų rengimo reikalai. Plačiai praktikuota programų apsimaitymas;

10. Gruodžio 5 d. įrengta prakalbos Lietuvos Laisvės reikalais.

M. J. BALSINĖ.
L. V. Ch. Apskr. rašt.

AUKOS "VYČIO" SPAUSTUVĖS
IRENGIMUI.

Springfield, Ill.
Kovo 30 d., 1919 m.

L. V. CENTRUI.

Gerbiamieji: — Čia prisiunčiame \$18-ką dolerių. Tai L. Vyčių 48-tos kp., Springfield, Ill. auka Vyčių spaudos labui.

Aukavo sekanti asmenys:

L. Naumavičia ir Pr. Rukis po 2 dol.

Po \$1.00: V. Riestauskas, K. Rupšlauskas, J. Budvytis, A. Kuperis;
Iš kuopos išdo paskirta \$10.00;
Viso labo ..... \$18.00.

Nesmagu, kad daugiau negalėjome, nes mūsų kuopa nepasiturinti. Kitą kartą stengsimės daugiau.

Su pagarba,

A. KUPERIS,
Kom. narys.

Stasys K. Drotvinas iš Buenos-Aires, Argentina (Pietų Amerikoje).
"Vyčio" spaustuvei ..... \$1.00.

L. Vyčių 17-ta kuopa, So. Boston, Mass., prisiuntė aukas surinktas laike M. Zujaus prakalbų (\$25.00), iš išdo paskirtas (\$23.00) ir Vyčio Ant. Kairio (\$10.00).

Viso \$63.00

PHILADELPHIA, PA.,

L. Vyčių 3-čios kuopos vardu dėl spaustuvės aukavo:

Po \$5.00: Kun. J. Strinas Ig. Ambrozai;

Po \$2.00: J. Zigaras, V. Stravinskiutė, S. Klapatauskas, J. Poškienė;

Po \$1.00: O. Savickiutė, M. Velickiutė, M. Valašunaitė, M. Alytaitė, J. Rimgaila, J. Navickas, M. Kazlauskas.

Viso \$25.00

Su pagarba

J. POŠKIENĖ.

Bus daugiau.

CENTRO VALDYBA.

REDAKCIJOS ATSAKAI.

P. Č—liui ir P. D—džiui. Rašinys, nors jame būtų daug gražių žodžių, sakinių, bet jis nėra indomus, jei jame klostoma mintys paliečiančios vieną asmenį. Tamstų rašiniuose išdėta asmeniškai pergyvenimai, sielos ir jausmų stovis, kas maža užinteresuotų kitus. Nėra bloga kai-kur ir asmeniškų dalykus inglausti, bet jie turi būti nežymūs prieš plotį viso aiškinamo klausimo.

PAS KURPIŲ.

Panelė (pirkdama kurpes): — Tik, meldžiamasis gerai parinkk man kurpes, nes mano viena koja yra didesnė:

Kurpus (lipšniai): —Priešingai, panelyt, man rodos, kad Tamstos viena kojėlė mažesnė.

*
*
*

AUGŠTAS "ČINĀS".

— uf, mane sunes turi dabar karuomenėj didelė čine.

— Tai kokį? Gal jau paaficieris?

— Paaficiere!... Tas niekes.

— Tai aficierius?..

— Nekes kalbi: jam generoles kloise.

— Tai kuomi jis yra?

— Niu, ar tu nežine: barabanščikes.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24,

1912, of "Vytyis" published semi monthly at Chicago, Ill. for April 1, 1919 State of Illinois, County of Cook. Before me, a notary public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mathew Zujus, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Vytyis" and the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to with:

1. That the names and addresses of the publishers, editors, managing editors, and business managers are:

Publisher Lietuvos Vyčiai — Knights of Lithuania Incorporated, Editor Mathew Zujus, 3337 So. Morgan St., Chicago, Ill. Managing Editor none, Business Manager Mathew Zujus, 3337 So. Morgan St., Chicago, Ill.

2. That the owners are: Lietuvos Vyčiai — Knights of Lithuania, Incorporated, A. Aleksis, pres., 180½ Cardoni Ave., Detroit, Mich., V. Rukštelis, sec'y, 151 Garfield Ave., Valparaiso, Ind. P. Baltutis, treas., 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owing or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: none.

4. That the two paragraphs next above, giving the and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholders or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circulations under which stockholders the books of the company as trustees, hold stock and security holders who do not appear upon and securities in a capacity other than that of a bona fide owners; and or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

MATHEW ZUJUS,

Sworn to and subscribed before me this 28 day of March, 1919.

PAUL P. BALTUTIS

ELGETOS PADEKA.

Elgeta, gavęs klebonijoje pavalgyti:

— Pone Dieve, duok sveikatą mielai panelei, prabaščiui ir Motinai Švenčiausiai.

* *

*

— Seimo! Seimo! — šaukia mūsų "tautininkai" ir jų suklaidinti broleliai. Kažin, ar jie taip en-

geringai šauks ir agituos už Seimą ir tada, kada bus tikras reikalas?

Mikutis.

* * *

Chicagoje, Bridgeporto apielinkėje, yra daug tautininkų generolų, tik jie sau armijos nesuranda. Kad ji būtų buvus, Lietuvių Seimas būtų senai įvykęs, o, rasite, ir sekantis būtų sumanyta šaukti.

Mikutis.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO
VALDYBOS ADRESAI.

Dvasiškas vad.: kun. M. J. Urbanas, 301 State St., Du Bois, Pa.

Pirmin.: A. Aleksis (Aleksandra-
vičius), 180½ Cardoni Ave., Detroit,
Mich.

Vice-Pirmin.: A. E. Petrauskaitė,
4 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Raštin.: V. Rukštelis, 151 Gar-
field Ave., Valparaiso, Ind.

Iždininkas: P. Baltutis, 3261 So.
Halsted St., Chicago, Ill.

Iždo globėjai:

J. Vilimas, 3934 So. Rockwell St.,
Chicago, Ill.

S. Šimulis, 726 W. 18th St., Chi-
cago, Ill.

Literatiškoji komisija:

Dr. J. J. Bielskis, 703 Fifteenth
St., N. W. Washington, D. C.

Pr. Juras, Kenrick Seminary,
Webster Grove, Mo.

L. Šimutis, 456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

J. Navickas, Catholic University
Apostolic M. House, Washington, D. C.

V. Greičius, 8315 Bellevue Ave.,
Cleveland, Ohio.

Turiny's "Vyčio" No. 2 | 59.

I. Džiaugsmas ir vargai. MATAS.	1	pusl.
II. Vyrai, kovon už Lietuvos laisvę! AM. L. KAR. OR. KOM.	3	"
III. Bukime pasirengę. LAŠAS.	4	"
IV. Jau Velykų rytmetys. A. VAIČIUNAS.	7	"
V. Antras Velykos. " GARNYS ".	7	"
VI. Skaitytojams pranešimas. CENTRO VALDYBA.	8	"
VII. Atsšaukimas į Amerikos lietuvius. PER. L. B. KOM.	8	"
VIII. Reikalauja kvitų nuo taksų. COMM. ON P. INF.	8	"
IX. Iš mūsų praeities. M. AN.—LYTĖ.	9	"
X. Snaigės (Eilės). PUTINAS.	11	"
XI. Kalnų debesėlis (Eilės). PUTINAS.	12	"
XII. Teisybė į viršų išplaukia. J. V. K...S.	12	"
XIII. Sumanus. J. V. K...S.	12	"
XIV. Visų mažiausias atnašas (Vilniaus pilies pasaka). VAIŠGANTAS. ..	13	"
XV. Žvaigždutė (Eilės). ANTANAS.	15	"
XVI. Lietuvos žemelė (Eilės). ANTANAS.	15	"
XVII. Tėvynė šaukia. S. K. D.	16	"
XVIII. Kodėl esu Vytis:		
1. Kodėl esu Vytis. M. F. Dovmontas; 2. Kodėl esu Vytis. S. Bugnavičius; 3. Vienatinis draugas tamsybėje Žinyčia; 4. Delko aš taip Vyčiu. Jurgis K—as; 5. Kodėl palikau Vytis. Z. M. Džamansk s.	17	"
XIX. Meilė link Tėvynės. ANTANAS.	20	"
XX. Kareivio mintys. KAR. K. K. MEČIONIS.	20	"
XXI. "Vyčio" spaustuvės stovis (Aukos). MATAS ZUJUS.	21	"
XXII. Kareivio mintys. KAR. K. K. Mečionis.	22	"
XXIII. L. Vyčių Ch. Apskr. Ch. konstitucija.	23	"
XXIV. Godojama nei-šis nei-tas. J. V. K...S.	24	"
XXV. L. Vyčių Conn. Apskr. suvaž. protokolas. Apskr. Vald.	25	"
XXVI. Iš Centro Raštinės. V. Rukštalis, C. Rašt.	26	"
XXVII. Kas jaunimo veikiama (korespondencijos):		
1. Rockford, Ill.; 2. Chicago, Ill.; 3. Homestead, Pa.; 4. Chicago, Ill.	28	"
XXVIII. Aukos "Vyčio" spaustuvės įrengimui. C. Valdyba.	30	"
XXIX. Redakcijos atsakai.	30	"
XXX. Statement of the ownership, etc.; Centro Val. adresai.	31	"
PAVEIKSLAI: 1. L. Vyčių 8-ta kp.; 2. Lietuvos sod. vaizdelis; 3. Kun. A. A. Vaškelis; 4. Pr. M. Juras; 5. Kun. Kaz. Lasinkas; 6. Br. S. Vyšniauskas; 7. A. A. K. Liutkus; 8. Al. Krencius; 9 L. Adomaitis.		

"VYTIS,"